

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SAUSIO – JANUARY 28 2016 • Vol. CVII Nr. 11 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-27-16

ŠIAME NUMERYJE:

Pagerbtas legendinis Amerikos pulkininkas – 7 psl.

Nabucco premjera su garsiais dainininkais – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Daug sniego – kam rūpestis, o kam džiaugsmas. LR ambasados Washingtone ministrės-patarėjos Lyros Puišytės-Bostroem sūnūs Vidas (k.) ir Jonas susirado įvairiausių pramogų. Asmeninio albumo nuotraukos

Po stiprios pūgos gyvenimas grįžta į vėžes

Jungtinių Valstijų rytinis regionas stengiasi grįžti prie įprasto gyvenimo ritmo po smarkios žiemos audros, atnešusios itin daug sniego ir pareikalavusios mažiausiai 25 žmonių gyvybių.

Ši pūga, praminta „Sniegodžila“ („Snowzilla“), nuo penktadienio iki sekmadienio paryčių siautė 12-oje valstijų ir paveikė apie 85 mln. gyventojų, kuriems buvo liepta likti namuose ir neišvažiuoti į kelius – dėl jų pačių saugumo.

New Yorko Central Park prisnigo 68,1 cm, o šis snygis buvo antras didžiausias nuo 1869 metų, beveik prilygstantis ankstesniam rekordui, kai 2006-ųjų vasarį sniego dangą per smarkią pūgą pastorėjo 68,3 centimetro. Sostinėje Washingtone audra privertė apie 56 cm sniego.

Sekmadienį pūga liovėsi, šaltis atlėgo, ir tūkstančiai žmonių užplūdo parkus važinėti rogutėmis, mėtyti sniego gniūžtėmis ir slidinėti. Saulėta žiemiška diena ypač nudžiugino vaikus.

Broadway buvo atnaujinti vaidinimai, kurie šeštadienį buvo atšaukti; vėl pradėjo veikti muziejai, o sniego valymo mašinos greitai išvadavo iš pusnių pagrindines eismo magistrales. Sekmadienį dieną laikėsi apie nulio laipsnių Celsijaus temperatūra.

Washingtono centre pagrindinės gatvės buvo nuvalytos, bet mažesnės tebebuvo užverstos sniegu. Valstijinė mokyklos pirmadienį liko uždarytos, viešojo susisiekimo paslaugos tebebuvo ribotos, bet antradienį gyvenimas jau grįžo į įprastą vagas.

Be New Yorko ir Washingtono, nuo pūgos taip pat smarkiai nukentėjo New Jersey, Pensilvanija, Marylandas ir Virginija. Kai kur buvo užfiksuoti paros ir dviejų parų snygio rekordai. Su šia pūga susijusios nelaimės nusinešė žmonių gyvybių Arkansase, Delaware, District of Columbia, Kentucky, Marylande, New Yorke, N. ir S. Carolina, Ohio ir Virginijoje.

BNS ir „Draugo“ info

Vaidas pro ambasados langą.

Little Neck apylinkėje (Queens, New Yorke) gyvenantys Monika ir Paulius Sabaliai ir jų šuniukai Laimutė ir Žibutė po pūgos apsižvalgė po apylinkes su kalnais sniego... Monikos ir Pauliaus Sabalių nuotraukos

Žinau, kad nieko nežinau – Socrates

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Amerikoje yra daug nepatenkintų

Nepasitenkinimas esama padėtimi Amerikoje viešai pasireiškė pirmiausia juodųjų apgyvendintame Jefferson miestelyje, prie St. Louis. Tikros tų demonstracijų ir krautuvių plėšimų priežastys buvo bendras nepasitenkinimas, o kibirkštis įsižiebė, kai baltasis policininkas nušovė juodaodį paauglį. Prieš aštuonerius metus išrinktas Prezidentas Barack Obama juodaodžiams įžiebė ne tik didžiulį pasididžiavimą, bet ir suteikė vilties, kad nuo dabar jie gyvens ne tik gerai, bet labai gerai – kaip ir baltieji. Deja, Prez. Barack Obama geriau žarstė pažadus, negu juos įgyvendino. Iškilusios afroamerikiečių viltys nepasiteisino, jie buvo apvilti. Po aštuonerių metų B. Obama prezidentavimo Atstovų rūmų, Senato ir gubernatorių daugumą sudaro respublikonai, ir nedaug kas kreipia dėmesį į „Lame Duck“ kalbas.

Pažvelgę į amerikiečių visuomenę, mes matome nepatrauklų vaizdą. Vidutinė klasė, kuri yra amerikiečių gerovės reiškėja, yra žymiai sumažėjusi. Atlyginimai Amerikoje nėra geresni už Vakarų Europos šalių, tokių kaip Skandinavijos ar Vokietijos. Nors šalis yra atsigavusi po finansinės krizės, bet toli gražu nepasiekė savo ankstesnio klestėjimo.

Taupytojai, sudėję savo santaupas į Savings CD, gauna mažiau negu vieną procentą palūkanų. Net „baby boomers“, kurie svajojo anksti išeiti į pensiją ir prabangiai gyventi, yra apvilti – dalis jų, sulaukę pensijinio amžiaus, vis dar dirba, kad galėtų išlaikyti savo įprastą gyvenimo būdą.

Iš pateiktų statistinių duomenų sužinome, kad per paskutinį dešimtmetį tik 1 proc. amerikiečių praturtėjo ir gyvena geriau, 19 proc. gyvenimas nepakito, o daugumai, t.y. 80 proc. gyvenimas pablogėjo.

Kartu su gerai apmokamais darbais dingio ir darbuotojų „upward mobility“ (kilimas karjeros laiptais). Daugelis amerikiečių nėra patenkinti dabartine padėtimi ir nemano, kad dabartinė sistema ir jai atstovaujantys asmenys gali išvesti iš susidariusios stagnacijos. Jie nori kažko naujo ir nori gerovės, kuri buvo Amerikoje prieš 30–40 metų. Tai buvo laikai, kai Amerikos ekonomika pirmavo pasaulyje, buvo daug gerai apmokamų darbų ir tvirtas tikėjimas, kad „geri laikai“ tęsis. Deja, globalizacija ir jos procesai nepastebimai visa tai pakeitė. Amerikiečių fabrikai perkelti į neišvystytos ekonomikos šalis, kur darbo jėga yra pigi, ten taip pat perkelta amerikiečių technologijos ir patirtis. Amerikiečių pirmavimas ekonomikoje ir gerovės lygis jau yra nesulaikomai išslydęs iš jų rankų.

Nieko nuostabaus, kad daugelio amerikiečių nepasitenkinimas esama padėtimi persikėlė ir į politinį lauką. Kitų metų rinkimai kaip veidrodys rodo iškilusį amerikiečių neramumą. Demokratų partijos kandidatai nesukelia visuomenės entuziazmo. Senatoriaus B. Sanders skelbiamos socialistinės idėjos ir jo programa Amerikoje niekada (išskyrus depresijos laikus) neturėjo pasisėkimo. Hillary Clinton rengiamuose susitikimuose matome vidutinio amžiaus ir pagyvenusias moteris bei „prisiekusius demokratų“ vyrus. Jos kalbos primena tą pačią besisukančią plokštelę. Susidaro įspūdis, kad ji trokšta vien garbės būti išrinkta JAV prezidente. Šį kartą demokratai, priešingai negu per 2012 m. rinkimus, negali melagingai kaltinti respublikonų, neva šie geras darbo vietas iškėlė į užsienį. Tarp demokratų pirmaujanti H. Clinton yra turtingesnė už respublikonų kandidatus senatorius Ted Cruz ir Marco Rubio. Rinkimuose lieka nežinomuju tik turtuolis Donald Trump, kuris, numetęs į šalį visas politines taisykles, išsiveržė į priekį tarp respublikonų kandidatų.

J. Tamkūtonis
Oak Lawn, IL

Redakcijos nuomonė nebūtinai turi sutapti su laiškų autorių nuomone.

Lietuvoje studijuojantys
išeivijos palikuonys
kviečiami teikti prašymus
valstybės paramai gauti

2016 m. sausio 25 d. pradėjo valstybės paramos skyrimo išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikų, vaikaičių, provaikaičių studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose konkursą.

Išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikams, vaikaičiams, provaikaičiams gali būti skiriama dviejų rūšių parama: stipendija ir/ar socialinė išmoka. Išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai, studijuojantys Lietuvos aukštosiose mokyklose ir norintys gauti valstybės paramą, turi būti:

- 1. priimti į pirmosios pakopos, vientisąsias arba antrosios pakopos studijas Lietuvos aukštojoje mokykloje;
- 2. paskutinę sesiją išlaikę be akademinį skolų (šis punktas netaikomas pirmosios pakopos, vientisųjų arba antrosios pakopos studijų pirmojo semestro studentams ir studentams, pretenduojantiems gauti socialinę išmoką).

Parama neskiriama studentams, studijuojantiems tų šalių, iš kurių jie atvyko, kalbas.

Parama skiriama konkurso būdu, du kartus per metus pavasario ir rudens semestre.

Išeivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai, studijuojantys Lietuvos aukštosiose mokyklose ir norintys gauti valstybės paramą 2016 m. pavasario semestre, nuo 2016 m. sausio 25 d. iki 2016 m. vasario 20 d. privalo:

ATEIK!
STUDIJUOK!
TOBULĖK!

1. užsiregistruoti Fondo interneto tinklalapyje ir elektroniniu būdu užpildyti nustatytos formos paraišką. Paraiškos paramai gauti yra teikiamos elektroniniu būdu fondo interneto tinklalapyje autorizuojantis per elektroninę bankininkystę arba elektroninio parašo sistemas;

2. studentas, kuris dėl Paramos kreipiasi pirmą kartą, paraiškoje pažymi, kad yra išeivijos ar lietuvių kilmės užsieniečio vaikas, vaikaičis, provaikaičis, ir iki paraiškų teikimo termino pabaigos privalo pateikti užsienio lietuvio ar išeivio statusą patvirtinančius dokumentus, arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas:

a) lietuvių kilmės užsieniečių vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai turi pateikti krašto lietuvių bendruomenės arba kitos institucijos išduotą lietuvių kilmę patvirtinantį dokumentą arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą jo kopiją;

b) išeivijos vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai turi pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad jie ne mažiau kaip 3 metus yra gyvenę užsienyje, o atvykę į Lietuvos Respubliką pradėjo mokytis ne žemes-

nėje nei aštunta klasėje.

3. Studentas, norintis gauti socialinę išmoką, paraiškoje pažymi socialinių kriterijų, pagal kurį pretenduoja gauti socialinę išmoką, ir iki paraiškų teikimo termino pabaigos privalo pateikti Fondui socialinę padėti patvirtinančius dokumentus (šeimos narių skaičių patvirtinančius dokumentus, mirties liudijimus ir pan.) arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas, išskyrus atvejus, kai Fondas nurodo, kad dokumentų pateikti nereikia.

Išeivio ar užsienio lietuvio statusą patvirtinančius dokumentus ir socialinę padėti patvirtinančius dokumentus studentas turi išsiųsti registruotu paštu arba atnešti į Fondą.

Visa informacija apie Paramos suteikimo sąlygas ir tvarką teikiama telefonu (8 5) 2639158 bei Fondo interneto tinklalapyje www.vsf.lt.

Užsienio lietuvių departamento LR Užsienio reikalų ministerijos info

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**

JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**

Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Pasaulio Lietuvių Bendruomenei ekonomika – kaip karvei balnas?

ANGELĖ KAVAKIENĖ

Prieš gerą dešimtmetį Moldavijos vyriausybės įkalbėta lankiausi Moldavijoje. Tikslas – skatinti šalies maisto produktų eksportą. Mano kelionė baigėsi visišku fiasko: pirmiausia – parduotuvėse mane net ke turis kartus buvo areštavę už tai, kad lentynose apžiūrinėčiau maisto produktus ir kažką užsirašinėčiau. Gal manė, jog produktų etiketėse galima rasti duomenų, galinčių pakenkti šalies saugumui. Gerai, kad nuo džiuvėsių graužimo gelbėjo pati šalies vyriausybė. Kai Moldavijos įmonių vadovams ėmiau aiškinti apie FDA ar USDA reikalavimus, išgirdau jų atsakymą, kad jų įstatymas yra vienas – GOST – sena sovietinė standartų biblija. O pabaigai man buvo pateiktas klausimas, kurį iki šios dienos vis dar gaunu ir Lietuvoje: „Kokius kiekius vešite?“ Kai atsakiau, kad pradžioje bandysime po vieną kitą konteinerį, moldavai, neslėpdami nusivylimo, man paporino, kad štai į Rusiją jie prekes veža vagonais. „O pinigų už prekes iš rusų gaunate?“ – neištvėrusi paklausiau. „Ne, pinigų negauname“, – sutiko moldavai. Kadangi toks moldaviškas „biznis“ man nebuvo prie širdies, jų maisto produktų į Ameriką taip ir neatvežiau.

Šiandien moldavai yra gerokai pažengę į priekį – ir etiketes paruošia pagal „Food and Drug“ administracijos reikalavimus, ir Amerikos rinką vertina šiek tiek geriau nei rusiškąją. Nedaug teatsilieka šiandien nuo Lietuvos, kur daugelis įmonių bei organizacijų verti kuo geriausių pagyrimo žodžių: puikiai dirba, gamina gerą produktą, kurį parduoda daugybėje pasaulio šalių, ne blogiau pažįsta Europą nei savo gimtinę. Gali pažerti skaičių kaip iš gausybės rago – kaip auga Lietuvos eksportas, gamybiniai pajėgumai, žmonių atlyginimai ir panašiai. Tačiau kartas nuo karto tai vienoj, tai kitoj Atlanto pusėj tarp lietuvių vis išplaukia seno „moldaviško“ stiliaus perliukai.

Šiandien emigracijoje gyvena pusė tiek lietuvių, kiek šiandien yra likę Lietuvoje. Jei anksčiau stipri buvo tik JAV Lietuvių Bendruomenė, šiandien nė kiek ne silpnesnės bendruomenės susikūrė Anglijoje, Airijoje, Vokietijoje ir daugelyje kitų pasaulio šalių. Pagal ne vieną apklausą svarbiausia priežastis, kodėl šiandien emigruoja lietuviai, yra silpna Lietuvos ekonomika. Daugelis lietuvių emigrantų į klausimą, ar norėtų grįžti į Lietuvą, atsako, kad grįžtų, jei Lietuvoje pagerėtų ekonominė padėtis.

Lietuvių bendruomenių susibūrimuose dažnai girdimas šūkis, kad organizacijų nariai sieks, jog Lietuvos gyventojų skaičius ne mažėtų, o augtų iki keturių milijonų. Kaip? „Emigracijoje šoksime šventėse, vesime savo vaikus į lietuviškas mokyklas, gausime pinigų iš Lietuvos mūsų bendruomenių veiklai. O ekonomikos gerinimas Lietuvoje yra ne mūsų reikalas“, – patriotiškai paaiškins kai kurie Lietuvių Bendruomenės veikėjai.

Lietuvos vyriausybinės institucijos jau seniai ragina išeiviją savo bendruomenėse steigti ekonomines tarybas. Ilgą laiką tam buvo priešintasi. Pagaliau pirmieji ledai buvo pralaužti – prieš kelerius metus JAV LB Krašto valdyba, pirmininkės S. Šimkuvienės paraginta, nutarė tokią tarybą įsteigti. Praėjusią vasarą Vilniuje vykusioje Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tarybos sesijoje tokią tarybą įkurti ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje pasiūlė PLB tarybos nariai dr. Jonas Prunskis bei Kęstutis Eidukonis. Didelei nuostabai jų pasiūlymas buvo priimtas tik nedidele balsų persvara. Dar nuostabiau, kad ypatingo pasipriešinimo jų pasiūlymas susilaukė iš veikėjos, daugelį metų kovojančios už antrosios pilietybės suteikimą emigrantams. Labai sunku patikėti, kad maždaug trečdalis tarybos narių mano, jog ekonomikos reikalai neturėtų būti PLB rūpestis.

Mano supratimu, jei mes norime būti pilnaverčiai Lietuvos piliečiai, turime padėti Lietuvai visoje jos veiklos srityse, įskaičiuojant ir ekonomiką. Ar gali Lietuvai padėti gerinti ekonomiką lietuvių bendruomenės? Manau, gali, ir labai veiksmingai.

Gaila, kad daugelį metų į šią svarbią sritį išeivijos lietuviai nekreipė jokio dėmesio. Kiek žinau, praeityje Amerikos lietuviai prie JAV LB buvo įkūrę tokią ekonominę komisiją, tačiau ši veikla nepasitvirtino gal todėl, kad Lietuva tuo metu buvo okupuota, gal todėl, kad bendruomenėje trūko rimtesnių verslininkų, o gal ir todėl, kad nepakako tos pačios bendruomenės paramos.

Prieš keletą metų net kelis kartus kreipiausi į JAV LB apylinkių pirmininkus, prašydama surašyti jų apylinkėse veikiančius verslus. Įdomu tai, kad kone pusė pirmininkų paprašė paaiškinti, kas iš viso yra verslininkas, keli neįautė noro atlikti kad ir nedidelį darbą. Šiokią tokią informaciją gavome vos iš kelių apylinkių. Manau, kad turėdama prašomos informacijos, JAV LB galėtų padėti Lietuvos verslininkams rasti reikalingų ryšių arba bent gauti patarimą vienoje ar kitoje srityje.

JAV ir kitose šalyse importui netrūksta daugybės reikalavimų, be to, tie reikalavimai nuolat keičiasi. Net ir turint ilgalaikės darbo praktikos kartais nelengva iš įvairių JAV valdžios institucijų gauti reikalingos informacijos, o ką kalbėti apie Lietuvos verslininkus, kurie dažnai nežino nei kur, nei į ką kreiptis. Ir vėl – nereikia skirstytis į bangas ar pagal amžių, mes turime kuo galėdami ir kur galėdami padėti Lietuvai rasti daugiau informacijos apie įvairių šalių reikalavimus, net, jei reikia, padėti juos išversti į lietuvių kalbą.

Išeivija gali padėti rasti ryšių su įvairiose šalyse veikiančiomis organizacijomis. Pvz., Amerikoje

daug metų veikia Lietuvių verslo taryba, Amerikos lietuvių prekybos rūmai, kurie būtų laimingi kuo nors padėdami lietuviams. Tiesa, šios organizacijos negali atstoti įmonių marketingo departamentų, tačiau daug kuo pagelbėtų turėdamos daugiau noro.

Labai dažnai susibūrimuose girdžiu kalbant apie veiksmingesnį jaunimo pritraukimą. Be abejonės, jaunimas ekonomikos srityje gali daug kuo padėti naujomis mintimis, žiniomis bei energija. Tačiau jaunimas ne visada turi pakankamai patirties bei laiko, nes jaunimui dar reikia mokytis, kartais ir išlaikyti šeimą. O kodėl nesirūpiname pritraukti vyresnių? Dažnai jie jau nebedirba ir turi sukaupę nemažą patirties, kuria gali pasidalinti su Lietuvos verslo žmonėmis. Mančiau, kad tikrai neverta išeivijos pajėgų skirstyti pagal amžių, o prašyti pagalbos visų lietuvių, kurie gali ir nori pagelbėti.

Neseniai pasipiktinęs lietuviais Putinas ištrenkė iš Rusijos lietuviškus sūrius, dešras bei žuvis produktus. Tačiau nėra to blogo, kas neišeitų į gera. Lietuvių gamintojai pagaliau suprato, kad jų bizniavimas su Rusija neturi ateities ir pradėjo suktis veidu į kur kas šviesesnę verslo su Amerika pusę. Deja, vieni ir toliau varo savo produkciją į Ameriką rusams – su rusiškais etiketėmis rusiškoms parduotuvėms. Kiti mano, kad į Ameriką galima vežti viską, ką tik sugalvosi, amerikiečiams siūlydami prekes, kurių jiems nereikia. Kas geriau už vietos gyventojus gali patarti, kokių prekių, kokio aptarnavimo šiandien reikėtų Amerikoje?

Dažnai lietuviški marketingo planai prasideda ir baigiasi jau girdėtu Moldavijoje klausimu: „Kokiais kiekiais vešite?“ Deja, kol kas nė karto nesu išgirdusi pasiūlymų, kokias pastangas dės viena ar kita įmo-

nė savo produkcijai įvesti į JAV rinką. Dažniausiai visas marketingas Amerikai apsiriboja kiek galima didesnėmis kainomis, vis dar lietuviškais arba rusiškais etiketėmis bei menkomis žiniomis apie amerikiečių gyvenimo būdą bei poreikius.

Lietuvai sovietijoje nereikėjo marketingo – už juos planuodavo, pirkdavo bei parduodavo. Dar visai neseniai įmonių vadybininkai kraudavosi dešras ar sūrius į lagaminus, vokelius į kišenę ir važiuodavo į Rusiją „marketingo“ reikalų tvarkyti. Tiesą sakant, ypatingo marketingo net ir nereikėjo, nes rusai nuo senų laikų žinojo lietuvišką produkciją ir mielai ją pirkė. Juo labiau, jei ir už tą pačią produkciją Rusijai siūlomos kainos buvo geriausiai atveju bent jau trečdaliu žemesnės nei siūlomos Amerikai.

Jei lietuviai marketingui Amerikoje skirtų panašias lėšas, kaip buvo skiriamos Rusijai, išlaikant tas pačias kainas, manau, kad ledai jau būtų pajudėję. Vaikštau po amerikiečių supermarketo tarptautinių skyrių – italų, ispanų, japonų, lenkų etiketės – anglų kalba, daugelis lietuviškų produktų – vis dar su lietuviškais etiketėmis, o po to dar diskutuojama, kodėl amerikiečiai nešluoja nuo lentynų lietuviškų saldinių, arbatos ar pipirų.

Jei suvienytomis pastangomis Lietuva reklamuotų savo produkciją Amerikoje, jei Lietuva būtų pristatoma ne biurokatiškai dėl paukščiuko ataskaitose, bet iš tikrųjų siekiant rezultatų, jei vietoje lagaminų su kyšiais sūriai būtų duodami supermarketuose ragavimui, gal nereikėtų šiandien apsiriboti rusiškais etiketėmis ir prekystaliais gana netvarkingose New Yorko rusų parduotuvėse. Ką ten ragavimas, jei daugelis įmonių nenori net investuoti 1–2 centų per etiketę, kad jos būtų anglų kalba, pritaikytos tai šaliai, kur produktas bus parduodamas.

Pagaliau kad ir tokia paprasta sritis: į Lietuvą atvyksta įvairiausių vertėjų, kurie pripasakoja apie save būtų ir nebūtų dalykų. Čia taip pat galėtų padėti išeivija, kuri gerai žino, kas yra kas vienoje ar kitoje šalyje. Gal tada nereikėtų lieti ašarų dėl apgautų verslininkų sprendimų.

Esu dalyvavusi keliuose Lietuvos pristatymuose. Jie ne visada pasiekia tikslą, nes ne visada sukviečiami tinkami klausytojai. Kokia prasmė skaityti transportavimo ar gamybos paskaitas atsitiktinai į salę patekusiems asmenims? Lietuvos pristatymai turi būti apgalvoti, pasitelkiant Lietuvos vyriausybines organizacijas, turizmo agentūras, gamybininkus bei verslininkus, taip pat ir LB atstovus, kurie atvyktų savo informaciją pateikti JAV pirkėjams, supermarketų tinklų vadovams, viems, kurie turi sprendimo teises vienam ar kitam produktui pirkti.

Lietuviai gerai žino, kas darosi Lietuvoje, tačiau trumpam atskridę į Ameriką gali susidaryti labai paviršutinišką įspūdį apie jos poreikius. Gaila, kad ir mažiausias išeivijos noras pasidalinti daugiamete patirtimi dažnai atsimuša į ašarų sieną, kad tie lietuviai išeiviai ir vėl bando mokyti! Lietuvių bendruomenės išeivijoje yra tvirtos ir veiksmingos, jos gali būti patikimi tarpininkai tarp Lietuvos bei užsienio šalių stiprinant ekonominį bedradarbiavimą.

Svarbu, kad netrūktų gerų norų ir mūsų visų susitelkimo bendriems tikslams. Mes esame nuolat gaudinami emigracijos baubų, kad iš trijų milijonų mūsų greit beliks tik du, nebent Angelos Merkel pastangomis lietuvių prie kaimiškos žagrės pakeis pabėgėlis musulmonas. Jei Lietuvos ekonomika nepagerės, padėtis nesikeis. Man irgi patinka šokti lietuviškus šokius ir kalbėti su lietuviais lietuviškai. Tačiau tai nesulėtins išvažiuojančiųjų srauto. Mano nuomone, prisidėti prie Lietuvos pagerinimo gali ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kitos lietuviškos organizacijos išeivijoje, – kad ir nedaug, kad ir kuo galėdami jauni bei seni, įvairių sričių profesionalai. Rūpinimės Lietuvos ekonomika šiandien, bendromis pastangomis siekime, kad vieną dieną Lietuvos statistika galėtų paskelbti, jog daugiau lietuvių grįžta nei išvažiuoja iš šalies, kurios vardan mes visi darbuojamės.

Angelė Kavakienė – PLB ekonominės komisijos pirmininkė

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Istorija neišnyksta, jei ji palieka pėdsakus

IRENA NAKIENĖ-VALYS

JAV Lietuvių Bendruomenė (LB) šį sausį skaičiuoja jau 65-erius gyvavimo metus, tad nutariau apžvelgti savo Rytinės Connecticuto apylinkės, šiemet švenčiančios 60 veiklos metų, istoriją.

Bendruomenė prasidėjo nuo jaunimo veiklos

Naujosios Anglijos, Connecticuto valstijos Thompson miestelyje (visai netoli nuo Putnamo) įsikūrę marijonai įsteigė lietuvišką gimnaziją berniukams ir ją pavadino Marianapolio. Iš pradžių čia vasaromis buvo kviečiamas stovyklauti lietuviškas jaunimas. Nuo 1944 metų Putname įsikūrė Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserų vienuolija, kuri vėliau įsteigė Raudondvario mergaičių bendrabutį.

Kai į gimnaziją atvyko daugiau naujųjų imigrantų vaikų, nuo 1955 metų čia prasidėjo lietuviška veikla. Be didelių iškilmių į Marianapolio salę susirinkę vietiniai lietuviai, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vienuolijos seselės bei Villa Maria gyventojai (Villa Maria – seselių įsigytas pirmas nuosavas namas, tapęs poilsio namais) sukalbėjo malda, sugiedojo himną, išklause skaitomą Lietuvių Chartą ir įkūrė JAV LB Putnamo apylinkę, kuri įregistruota prie Connecticuto apygardos. Nerandu apylinkės dokumentuose tikslaus dalyvavusių skaičiaus, tačiau pagal žinių lapą solidarumo mokestį susimokėjo 6 asmenys, tarp jų keturi 18–25 metų asmenys.

Pirmąją valdybą sudarė: Algis Mitkus – pirmininkas ir seselė vienuolė Palmyra Kavaliauskaitė bei Audra Antanaitytė. Pradžiai ir buvo pasitenkinta bendrabutiečių jaunimo veikla. Mergaitės turėjo savo chorą ir tautinių šokių grupę, vaidybos, dailės, literatūros ratelius. Putname vienuolijos spausdintuvė buvo spausdinami leidiniai: „Mūsų Draugas“, „Raudondvario padangėje“, kurie ėjo iki 1963 metų.

Informuodavo JAV valdžią

1964 metais apylinkės nariai dalyvavo JAV LB Tarybos rinkimuose. Apie 1975-uosius metus, užsidarius mergaičių bendrabučiui, bendruomeninė veikla perduota apylinkėje gyvenusiems lietuviams ir vienuolijos seselių lietuvi Augustai Sereikytei. Veikla ribojosi Vasario 16-osios minėjimu ir apylinkės metiniais susirinkimais. Valdybai vadovaujant Juozui Tamašauskui, JAV valdžios pareigūnams buvo siųsta daug raštų lietuviškais klausimais.

Vadovaujant dr. Juozui Kriaučiūnui buvo siųsti protesto laišakai JAV mokytojų federacijai dėl filmo „Unknown War“. NBC televizijai siųstas raštiškas protestas dėl lietuvių vaizdavimo naciais „Holocaust“ filme. Raštiškai buvo kreiptasi ir į Lomžos vyskupą dėl Suvalkų krašto lietuvių menkinimo. Vasario 16-osios minėjime (pirmininkas dr. J. Kriaučiūnas) priimta rezoliucija, prašanti JAV Preziden-

Bendruomenės nariai 2013 metais iškilmingai minėjo Nepriklausomybės dieną.

Frank Valys nuotraukos

dentą, Valstybės sekretorių, Connecticuto sekretorių bei atstovą Kongrese ir JAV delegacijos prie Jungtinių Tautų pirmininką Chris Dodd – kelti Lietuvos pavergimo ir lietuvių persekiojimo klausimą visuose tarptautiniuose forumuose, ypač 1980 metais artėjančioje Madrido konferencijoje. Ši rezoliucija buvo išsiųsta Lietuvos atstovybei Washingtono ir konsului New Yorke.

Siuntė laiškus valdininkams ir aukėjo lietuviškai veiklai

Apylinkės apskaitos dokumentuose randu, jog 1982–1983 metų apylinkės metiniame susirinkime dalyvavo per 100 tikrųjų narių. Per metus JAV Kongreso ir valdžios nariams išsiųsta 60 laiškų prašant skelbti „Baltų dieną“, 150 laiškų Lietuvos laisvės reikalais, 16 laiškų tuo pačiu klausimu – rezoliucija Jungtinėms Tautoms, 90 laiškų lakūnų Dariaus ir Girėno pašto ženklo klausimu, 1 laiškas Lietuvos atstovams Washingtono dėl diplomatų paskyrimo.

Aukota Lituanistikos katedrai Čikagoje – 710 dolerių, Lietuvos laisviniui – per 20 000 dolerių, Vyriausiam Lietuvos išlaisvinimo komitetui (VLIK'ui) – 957 dolerių.

Apylinkės archyvuose dokumentuose randu, kad apylinkė ir pavieniai privatūs asmenys finansiškai rėmė Baltijos apeliaciją Jungtinėms Tautoms – BATUN (Baltic Appeal to the United Nations), Baltų lygą Californijoje, Kunigų vienybę, Amerikos lietuvių kultūros archyvą (ALKA), „Lietuvos bažnyčios“ leidinį, vienuolijos seselių veiklą, Religinės šalpos veiklą ir daug kitų. Apylinkės nariai rinko lėšas ir finansiškai rėmė vienuolijos koplyčios statybą bei Pal. Jurgio Matulaičio slaugos namus, darbais padėjo iš akmenų statant kun. Stasio Ylos Mindaugo pilį (Mindaugo pilis, netaisyklingas septynsienis pastatas kunigo pastangomis buvo pastatytas 1963 metais Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seselių vienuolyno sodybos pakraštyje Putname. Pilis buvo

skirta Mindaugo, vienintelio vainikuoto Lietuvos karaliaus ir krikščionybės įvedimo Lietuvoje pradininko, 700 metų mirties sukakčiai paminėti).

Apylinkėje – daug narių

Laikui bėgant prie Putnamo apylinkės prisijungė aktyvesni lietuviai iš jau išnykusių apylinkių. Bendruomenė pasipildė žmonėmis iš New Londono, Woodstocko, Achfordo, Thompsono, Quaker Hills.

Kaip anksčiau bendruomenė gyveno lietuviškumo, Lietuvos laisvės idėjomis, taip Lietuvai išsikovojo laisvę, apylinkės veikla buvo nukreipta išlikti lietuviams, likti lojaliais Amerikai, išlaikyti lietuvišką kultūrą, kelti moralę tarp lietuvių, žadinti viltį ir tikėjimą. Iš šios apylinkės visada buvo renkami nariai į JAV LB Tarybą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Seimą (pati esu narė jau antrą kadenciją).

Pakeitus pavadinimą į LB Rytinę Connecticuto apylinkę, valdyba renkama iš penkių narių. Per šešiasdešimt metų valdybos pirmininkais (be jau paminėtų) buvo: Jonas Paknys, Vytautas Abromaitis, dr. Česlovas Masaitis, Albina Lipčienė, Juozas Rygelis, Vytautas Alksninis, Diana Norkienė ir dabar aš, Irena Valys.

Vicepirmininkai: seselė Palmira Kavaliauskaitė, kun. Vytautas Zakaras, Balys Mikaila, dr. Antanas Matukas, seselė Margarita Bareikaitė, Sonata Lauzuskienė, Regina Taunienė.

Iždininkais buvo: Laima Šileikytė, Marytė Saulaitytė, seselė Augusta Sereikytė, Anne Zalonis (Žalionytė), Vita Noreikaitė, Juozas Tamašauskas, Juozas Bružas, Francis Valys.

Kontrolės komisijos ilgamečiai nariai: Ona Štrimaitienė, seselė Oliveita, Elena Kondrotienė, Birutė Ignienė, seselė Rita Trimakė, Mikas Klimas, Juozas Vasaitis, Liuda Petravičienė, Aldona Rygelienė, Regina Mikailienė, Ona Skardienė, Marija Noreikienė,

Vasario 16-osios šventės minėjime 2010 metais, Putname JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė įteikė padėkos raštus „Už nuoširdų visuomeninį lietuvių darbą“. Iš k.: pranešėja Irena Nakienė-Valys, Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, Juozas Bružas, apylinkės pirmininkė (dabar – Connecticuto apygardos pirmininkė) Diana Norkienė, Juozas Rygelis, Vytautas Alksninis, Regina Taunienė, Pranas Valys ir programos atlikėja iš New Yorko Kristina Malinauskaitė.

JAV LB Rytinės Connecticuto apylinkės valdyba 2011 metų posėdyje aptaria apylinkės reikalus.

Leonardas Norkus, Eglė Sierkevičienė, Rolandas Lazauskas, kun. Izidorius Sadauskas.

Tarp narių – žinomi žmonės

Šioje Lietuvių Bendruomenės apylinkėje gyveno ir pasižymėjo tokie visuomenei žinomi žmonės, kaip poetas ir eseistas Jonas Aistis-Aleksandravičius, jo žmona Aldona Grajauskaitė; prof. matematikas, visuomenės veikėjas, žemaičių etnokultūros tyrinėtojas, vienas iš Kretingos muziejaus įkūrėjų Ignas Končius; agronomai Stasys Miknius su žmona Elena Smilgevičiūte; dainininkas, vargonininkas, chorvedys, pedagogas ir kompozitorius Jonas Banys; pedagogė, istorikė, visuomenės veikėja Emilija Putvytė; moterų šaulių ir visuomenės veikėja, Vlado Putvinskio-Pūtvio dukra Sofija Pūtvytė-Mantautienė; dr. Antanas Matukas; prof. dr. Balys Mikaila; Juozas Vembrė; dailininkas Jurgis Juodis; dailininkas Vytautas Ignas; matematikas, kompiuterių specialistas ir poetas Česlovas Masaitis. Šiuo metu čia gyvena poetė ir rašytoja vienuolė seselė Onutė Mikailaitė, rašytoja Danutė Lipčiūtė-Augienė, poetė Danguolė Sadūnaitė. Taip pat daug prisidėję prie lietuviybės kunigai: kun. Stasys Yla, Valdemaras Cukuras, Vaclovas Paulauskas, prel. Jonas Balkūnas, dr. prof. Arvydas Petras Žygas, salezietis kun. Izidorius Sadauskas ir kiti.

Apylinkė turi du bendruomenininkus, savo darbais ir poelgiais, kūrybiškumu ir pagarba kiekvienam žmogui, skleidžiant pilietiškumo esmę, liudijant meilę Tėvynei, norą matyti šalį klestinčią ir drąsiai žengiančią į ateitį, buvusio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus apdovanotą Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu dr. Juozą Kriaučiūną ir Prezidentės Dailios Grybauskaitės apdovanotą ordinu „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi, Alksninių ir Alfred Senn šeimų fondo Lietuvai remti steigėją, Zanavykų krašto muziejaus mecenatą Vytautą Alksninį.

Apylinkę lankė ir minėjimuose dalyvavo svečiai iš Lietuvos ir Amerikos: visi Lietuvos generalinio konsulato New Yorke konsulai, ambasadorius Anicetas Simutis, Jonas Paslauskas, VLIK'o pirmininkas prel. Mykolas Krupavičius, dailininkas Paulius Jurkus, dr. Kazys Bobelis, mokslininkai dr. Algimantas Liekis, dr.

Ferdinandas Kaunas, Silvija Vėlavičienė ir kiti.

Apylinkės šventėse menines programas atliko ne tik kviestiniai svečiai, bet pranešimus skaitė ir patys bendruomenės nariai: kun. Valdemaras Cukuras, Juozas Rygelis, Vytautas Alksninis, seselė Onutė Mikailaitė, Danutė Wilson, Irena Valys; dainavo Vytautas Alksninis su Zenonu Jūriu ir Romu Keziu, grojo Romas Drazdauskas bei Rygelių anūkės – dvydukės seserys Ona ir Emilija Rygelytės.

Metams bėgant

patriotiškumą keičia kultūros renginiai

Metai po metų, bendruomenininkams senstant, nemažai narių išskeliavo ir amžinojo poilsio, kai kas apsigyveno slaugos namuose ar pakeitė gyvenamą vietą. Apylinkę sukūrė keli nariai, ir šandien veikla sustoja dėl negausaus jų skaičiaus. Bendruomenėje šandien dar turime per šimto metų sulaukusias nares, lietuvių senjorus, perkopusius per 90 metų.

Per tuos kelerius mano apylinkei vadovaujamus metus apylinkės nepapildė nė viena šeima ar migrantas. Jau porą metų vykštame į Connecticuto apygardos ar Hartfordo apylinkės organizuojamus renginius. Anksčiau ar vėliau – viskam savas laikas... Visuomenė keičiasi, sensta amžiumi, darosi apatiška, abejinga. Negalime lyginti su anais laikais dabartinių migrantų. Lietuva padarė didžiulę pažangą, labai daug pasiekė, nėra net jokių abejonių, kad tai yra kita šalis. Dabar lietuviškumo supratimas keičiasi. Nuo tradicinio patriotiškumo atributų linkstama į kultūrą. Naujus migrantus labiau traukia prisiminti Lietuvą per meną, kultūrinius renginius, sportą. Viena vertus, tai sveikas dalykas. Tai prasminga... Juk mes patys sakome, kad apie žmones reikia spręsti ne pagal jų išvaizdą, bet nuveiktus darbus. Norėdami būti lietuviais, privalome kalbėti gražia literatūrine lietuvių kalba, mylėti ir vertinti Lietuvą.

Nors metai bėga ir gretos retėja, visada prisiminsime tuos, kurie išskeliavo, bet šioje žemėje paliko savo pėdsakus.

Irena Nakienė-Valys – JAVLB Rytinės CT apylinkės pirmininkė, PLB Seimo narė.

Niujorkiečiai ruošiasi minėti Lietuvos Nepriklausomybės dienas

Smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė ir pianistas Miles Massicotte

GINTARĖ BUKAUSKIENĖ

Vasario 20 dieną 6 valandą vakaro New Yorke tradiciškai prisiminsime Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją – dvi Lietuvai svarbias datas šalies kelyje į Nepriklausomybę ir Laisvę. New Yorko miesto Lietuvių Bendruomenė drauge su Tautos Fondu pradeda pasiruošimą šventei. Šiais metais Lietuvos generalinio konsulo New Yorke Juliaus Pranevičiaus minčių bei meninės programos pakviesime klausytis Apreiškimo bažnyčioje, o pasivaišinti po programos visus kviesime į bažnyčios salę.

Šventės meninę dalį atliks smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė, akompanuojant pianistui Miles Massicotte. Neseniai susikūrusio New Yorko mėgėjų teatro aktoriai, vadovaujami Vidos Bladykaitės, skaitys lietuvių poetų eiles, skirtas Lietuvai.

Kviečiame susipažinti su smuikininke Barbora Valiukevičiūte, režisiere Vida Bladykaite ir pianistu Miles Massicotte.

Smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė išryškėjo kaip savita ir įdomi muzikė, atliekanti klasikinę bei šiuolaikinę muziką. Kaip solistė 2012 metais ji atliko kompozatoriaus Wolfgang Amadeus Mozart „Simfonia Concertante” su New Yorko simfoniniu ansambliu, diriguojant Mamoru Takahara, Metropolitan muziejaus koncertų salėje. 2009 metais ji grojo rečitalius prestižinėse salėse Italijoje – „Auditorium al duomo Il casero Teatro comunale”.

Barbora aktyviai dalyvauja įvairiuose kamerinės muzikos festivaliuose: „Aurora chamber” muzikos festivalyje (Švedija), „Eilat chamber” muzikos festivalyje (Izraelis), „Music in the mountains” (JAV), „International Summer Acade-

my” festivalyje (Austrija).

2013 metais kartu su pianiste Anastasija Avdejeva ji subūrė „Baltic duet”, kuris sėkmingai pasirodė konkurse Portugalijoje, bei grojo festivalio „Sugrįžimai 2014” uždarymo koncerte Lietuvos Nacionalinėje Filharmonijoje.

Barbora aktyviai domisi pedagogine bei socialine veikla: mokytojauja ir veda meistriskumo kursus „Barenboim – Said Fonde” (Palestina, Izraelis), jaunimo festivalyje „Be stogo” (Lietuva).

Barbora Valiukevičiūtė baigė Kauno J. Naujalo muzikos gimnaziją dėstytojos Anolitos Tumosaitės klasėje. Vėliau mokėsi Italijos Scuola di Musica di Fiesole mokykloje pas dėstytoją Pavel Vernikov. 2008–2009 metais mokėsi Italijos „Accademia violinistica” mokykloje pas dėstytoją Igor Voloshin, tobulinosi įvairiuose meistriskumo kursuose su žymiais profesoriais: Vadim Gluzman, Pavel Berman, Anton Sorokov, Mauricio Fuks, Jae Mazor, Hatto Beyerle ir kitais.

Šiuo metu Barbora studijuoja New Yorke Stony Brook universitete, dėstytojo Hagai Shaham klasėje, yra „International chamber” solistė bei New Yorko simfoninio ansamblio narė.

New Yorko mėgėjų teatro „Pokštinninkai” vadovė Vida Bladykaitė Lietuvoje baigė aktorinio meistriskumo ir režisūros mokslus. Lietuvoje dirbo ir su profesionalais, ir su saviveiklininkais, taip pat dirbo Kauno padalinio Lietuvos televizijoje. Vida yra parašiusi nemažai dainų, pasakų, pjesių ir kitokių rašinukų. Dainų šventės repertuaruose yra skambėjusi Vidos sukurta daina „Pagausiu lietu”. Vida Bladykaitė nemažai dirbo su Ilo-na Papečkyte – jos dainoms sukūrė tekstus.

Pernai Vida su mėgėjų aktorių grupe susibūrė į New Yorko mėgėjų teatrą „Pokštinninkai” ir visus maloniai nustebino bei pradžiugino pristatydami pjesę „Psichai”, kurią vadovė parašė remdamasi savo darbine patirtimi su nestabilios psichikos žmonėmis. (Plačiau su teatru „Pokštinninkai” ir jo vadove Vida „Draugo” skaitytojus supažindinsime artimiausiu metu. Red.).

Pianistas Miles Massicotte, gimęs Connecticuto valstijoje, pastaruoju metu tęsia muzikos doktorantūros studijas Stony Brook universitete Gilbert Kalish studijoje.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Vajus – atnaujinti Rako stovyklą

**V.S. FIL. AUŠRA
JASAITYTĖ PETRY**

Šiais, 2016-aisiais, metais, Rako stovykla, esanti mažame Custer miestelyje, Michigano valstijoje, švenčia 60 metų jubiliejų. Kas vasarą į šią stovyklą suvažiuoja nemažas būrys jaunų ir ne tokių jaunų lietuvių skautų ir skaučių iš Čikagos apylinkių, Clevelando bei kitų vietovių. Rako miškai nuolat laukia sesių ir brolių iš visur.

Žinoma, 80 akurų žemės nelengva prižiūrėti. Reikia rūpintis ne tik mišku, bet ir pastatais. Vienu metu tik keletas šeimų buvo pagrindiniai stovyklos tėvūnai – prižiūrėtojai, o dabar prie Rako stovyklos išlaikymo/atnaujinimo prisideda daugiau ir daugiau savanorių.

Stovyklos remontas/atnaujinimas vyksta nuolat, tai nesibaigiantis darbas. Šiuo metu Aušros Vartų pastovyklėje, kur stovyklauja mūsų jaunos šeimos, yra pertvarkoma virtuvė, remontuojama taip pat ir ambulatorija: dedami nauji langai, durys, perdažoma. Visam remontui, žinoma, reikia talkininkų/savanorių ir pinigų. Yra išikūręs Rako stovyklos atnaujinimo komitetas, kuris kartu su Rako administracija įvairiais būdais bando telkti lėšas.

2015 m. spalio mėnesį Čikagos apylinkių skautams buvo pranešta apie Lietuvių skautų sąjungos Dešimtąją tautinę stovyklą, kuri 2018 metais vyks Rake. Garbė ne tik tai, kad Rake vyks Tautinė stovykla, bet ir tai, kad lietuviai skautai švęs 100 metų skautavimo jubiliejų!

Ne pirmas kartas, kai Rako miškuose vyksta tokia stovykla. Ir 1968 metais čia vyko Tautinė stovykla, kurioje dalyvavo apie 1 000 skautų ir skaučių, suvažiavusių iš viso pasaulio. 1993 metais vyko Jubiliejinė stovykla.

Rako stovyklos paruošimo Tautinei stovyklai darbai eina į priekį, bet, žinoma, atnaujinimas nėra pigus. Vys įvairūs vajai. Vienas lėšų telki-

Rako stovyklos atnaujinimo vajuos dalyviai Čikagos „Wolves“ rungtynėse.

Alinos Meilytės ir Peter Deuschle nuotraukos

mo vajus vyko š. m. sausio 2 d. Tai ledo ritulio rungtynės tarp Čikagos „Wolves“ ir Rockfordo „IceHogs“ komandų. Rockfordo „IceHogs“ yra dalis Čikagos „Blackhawks“ ledo ritulio komandos, jų mažosios lygos filialas (minor league affiliate).

Šiame vajuje, kurį įdomiai suorganizavo ps. fil. Alina Meilytė, dalyvavo 74 asmenų (iš jų – 21 šeima). Šeimos ir asmenys, dalyvavę šiame vajuje: tai Kudirkų, Ramanauskų, Chiapettos, Lintakų, Cicėnų, Meilytė, Petry, Paparčių, Varaneckaitė, Maurukų, Naužijų/Sherpetis, Raudžių, Rašymų, Deuschle, Veidemanių, Kelpšų, Brooks, Stropų, Kazlauskaitė ir Davies. Didelis ačiū šioms šeimoms ir sesėms už dalyvavimą, nuoširdus ačiū sesei Alinai už vakaro organizavimą!

Vakaras buvo nuostabus. Visi labai džiaugėsi leisdami laiką kartu ir žiūrėdami rungtynes. Kai kuriems tai buvo pirmas kartas. Žaidynių pradžioje matėme fejerverkus, po to ant ledo pasirodė žaidėjai. Kartu su jais sugiedojome JAV himną. Rungtynės prasidėjo. Visi atidžiai jas stebėjo. Buvo labai įdomu. Čikagos „Wolves“ komanda nugalėjo Rockfordo „IceHogs“ 2:0.

Žaidynėms pasibaigus turėjome progos pačiuoti ir mes. Jauni ir ne to-

Sesės Taiyda Chiapetta ir Alina Meilytė čiuožia po rungtynių.

Ramanauskų šeima: sesės Rasa ir Regina, brolis Donatas.

kie jauni užsidėjo savo pačiužas ir čiuožė kartu su kitais žiūrovais. Kai kuriems tai buvo pirmas kartas po daugelio metų. Taip ir baigėsi šis gražus vakaras, kuris buvo ne tik smagus, bet ir naudingas. Turėjome ne tik progos su draugais praleisti vakarą ir pamatyti įdomias žaidynes, bet ir sukelti lėšų Rako stovyklos atnaujinimui.

Kitas smagus vajus vyks vasario 6

d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Tai geriausio kugelio ir krupniko recepto kova. Vakaras prasidės 7 val. v. Įėjimas suaugusiems – 30 dol., o studentams (iki 21 m.) – 15 dol. Jeigu turite gerą kugelio ar krupniko receptą, tai viešai juo ir pasigirkite ragavimo varžybose. Daugiau informacijos kreipiantis į Bičių būrelį: biciuburelis@yahoo.com

Dėkojame Lietuvių Fondui

Gintaro-Ažuolo mokykla (GAM) – tai vadovavimo kursas, skirtas paruošti būsimojus skautų draugininkus. Kursus rengia Lietuvių skautų sąjungos kviešti vadovai ir vadovės.

2015 metų Gintaro-Ažuolo vadovų lavinimo stovykla vyko liepos 26 d. – rugpjūčio 1 d. Rako stovyklavietėje, netoli Custer, MI. Kursuose dalyvavo aštuoni broliai ir keturiolika sesių.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvių Fondui už dosnią paramą Gintaro-Ažuolo mokyklai. Ši parama ne tik padėjo padengti mokyklos išlaidas – ji padėjo puoselėti skautavimą ir lietuvišką dvasią.

Nuoširdus skautiškas Ačiū!

GAM vadovai v.s. Audra Lintakienė
ir v.s. Donatas Ramanauskas

Gintaro-Ažuolo mokyklos ženklas

Gintaro-Ažuolo mokyklos kursantai, 2015 m.

GAM albumo nuotr.

Pagerbtas Lietuvai daug padėjęs legendinis Amerikos pulkininkas daktaras Edward Ryan

Atminimo lenta JAV pulkininkui Šančiuose.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Sausio 12-ąją sukako 97-eri metai nuo tos dienos, kai buvo įkurta Lietuvos Raudonojo Kryžiaus organizacija. 1919 metais įsikūręs Lietuvos Raudonasis Kryžius turėjo daugybę darbo, tada mažiau nei prieš metus Nepriklausomybę paskelbusi Lietuva buvo Pirmojo pasaulinio karo bei Nepriklausomybės karų, epidemijų nuskurdinta, čia labai trūko maisto, drabužių ir vaistų. Organizacijai labai trūko lėšų bei rėmėjų, ir pirmoji šalis, kuri ištiesė pagalbos ranką, buvo Jungtinės Amerikos Valstijos. Ir Lietuvoje, ir Estijoje bei Latvijoje aktyviai veikė Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas pulkininkas leitenantas Edward Ryan.

Prireikė beveik šimto metų, kad Kaune būtų pagerbtas ir įamžintas šis labai daug Kaunui ir visai Lietuvai nusipelnęs JAV kariškis, kuris kaip šios šalies Raudonojo Kryžiaus atstovas yra padovanojęs sunkiu metu jaunai valstybei daugybę medicinos įrangos, vaistų, tvarsliaivos, greitosios pagalbos automobilių. Šančių rajone Kaune 1922 metais jis įsteigė gimdymo namus ir ligoninę, kurie prieškaryje buvo vadinami tiesiog Ryan vardu. Būtent ant šio pastato, praėjus beveik 100 metų, neseniai atidengta atminimo lenta.

Gydytoja, docentė Dalia Baliutavičienė, kuri domėjosi šio žmogaus biografija ir veikla, atidengdama lentą sakė, jog tiek Kaunui ir Lietuvai nusipelnęs žmogus dabar jau visai pamirštas, ir jo atminimas turėjo būti įamžintas daug anksčiau. Iniciatyvos įamžinti E. Ryan atminimą ėmėsi Pagyvenusios moters veiklos centro Kauno paslaugų ir laisvalaikio centras „Juožapinė“. Jo vadovė gydytoja Almantė Rabikauskienė pasakojo „Draugui“, jog dar praėjusių metų pavasarį, kalbant apie Šančių istoriją vienoje konferencijoje, kilo mintis įamžinti garsiojo pulkininko atminimą. Šią idėją palaikė Šančių seniūnas, kiti valdžios asmenys ir dabar ji įgyvendinta.

„Laikas greitai ir negailestingai ištrina iš atminties ne tik žmones, bet ir įvykius, kurie buvo reikšmingi ir, atrodo, nepamirštami. Vienas iš tokių įvykių ir buvo Ryan kūdikių ir motinų globos centro įsteigimas ir veikla tarpukario Kaune, Šančiuose. Turbūt niekas Lietuvoje jau nežino, kas buvo tas Ryan, o juk jis beveik prieš šimtmetį buvo tapęs tikru žmogumi-legenda“, – sakė gydytoja.

E. Ryan gimė 1884 m. Scranton mieste Pensylvanijos valstijoje, 1908 m. įstojo į New York Fordham universitetą, kur studijavo mediciną. 1912 m. baigęs studijas, jis pasisiūlė savanoriu padėti evakuoti amerikiečius iš Meksikos, kur tuo metu tęsėsi revoliucija. Atidengiant atminimo lentą Kaune buvo pasakota, kad jį tada Meksikoje sugavo, paskelbė šnipu, karo belaisviu ir nuteisė sušaudyti auštant. Rytą jam vėl perskaitė nuosprendį, kurį jis išklaušė su tokia panieka, kad sukilėlių vadas atidėjo nuosprendžio vykdymą ir tai kartojosi daug dienų iš eilės, o po to jį paleido.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, Amerikos Raudonasis Kryžius pakvietė šalies gydytojus į karščiausius Europos regionus. E. Rayan 1915 m. išvyko į Serbiją ir iš karto iškėlė JAV vėliavą virš ligoninės, kuriai nuolat grėsė pavojus būti apšaudomai. Pasitraukus kariuomenei iš Belgrado, Ryan palaikė tvarką mieste, aprūpino maistu, rūpinosi sužeistaisiais, moterimis ir vaikais. Kai 1916 m. Belgrade siautė šiltinės epidemija ir mirė daug žmonių, E. Ryan organizavo kovą su epidemija, su kitais gydytojais atliko apie 8 000 operacijų. Už šiuos jo darbus Serbija apdovanojo Ryan Baltojo Erelio ordinu ir paskelbė Serbijos nacionaliniu didvyriu.

Vėliau jis dirbo Prancūzijoje, Graikijoje, tapęs pulkininku leitenantu buvo išsiųstas į Berlyną, ten padėjo rusų armijos karo belaisviams grįžti į Estiją, Latviją ir Lietuvą. 1919 m. E. Ryan, sužinojęs apie Baltijos šalių norą gauti paramos iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus, per dvi savaites suorganizavo misiją Vakarų Rusijai ir Baltijos šalims remti, subūrė personalą, aprūpinimą, transportą ir tų metų spalį traukinys iš Berlyno išvyko į Rytus. Sąstate buvo vaagonai su maistu, degalais, kitais būtinais daiktais ir platformos su technika – pirmaisiais greitosios medicinos pagalbos automobiliais Baltijos šalyse.

„Kaunas tada sulaukė pirmųjų trijų greitosios pagalbos automobilių, kas buvo tarsi stebuklas, nes iki tol visa greitoji pagalba mieste buvo vienas arklis ir vienas vežikas“, – pasakojo D. Baliutavičienė.

Nukelta į 13 psl.

Pulkininkas E. Ryan daug nusipelnė ir Lietuvai.

Šioje ligoninėje gimė apie 5 000 kauniečių.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

„Rolls-Royce” keleiviai – nelygiame kelyje

Apmąstymai po Lyric operos *Nabucco* premjeros

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kas gali labiau įkaitinti sielą niūrų čikagiečių viduržiemį nei ugingas Giuseppe Verdi kūrinys? Pereitą šeštadienį „Vėjų miesto” melomanai klausėsi jau seniai girdėto Lyric operos scenoje reto grožio *Nabucco* su Tatiana Serjan priešakyje.

Nabucco – trečiasis tuomet 29-erių metų italo kompozitoriaus bandymas kurti operą. Šis jam laimė nusišypsojo. (Ne veltui sakoma – trečias kartas nemeluoja!). Su šia opera Verdi užsitikrino sau garbingą vietą muzikiniame pasaulyje!

Nabucco veiksmas vyksta 587 m. prieš Kristų Jeruzalėje, o vėliau Babilone. Saliamono šventykloje susirenka judėjai, apsupti Babilono valdovo Nabucco armijos – tarp jų ir Babilono karaliaus duktė Fenena. Judėjos karaliaus Sedekijo sūnėną Ismaelį pamilsta Nabucco duktė Abigailė. Atstumtoji Abigailė įkalina Ismaelį, bet jį išgelbsti Fenena ir slapta atvyksta su juo į Jeruzalę. Tuo tarpu į šventyklą jau veržiasi babiloniečiai, tarp jų ir kerštingoji Abigailė. Ji pažada Ismaeliui ir jo tautai laisvę, jei pastarasis dėl jos išsižadėtų Fenenos. Vyriausiasis kunigas Zacharijas grasina nužudyti Fenoną, jeigu šventyklą būtų griauinama, tačiau Ismaelis sulaiko jo ranką. Nabucco kariai užima šventyklą. Babilono karaliaus rūmuose Abigailė suranda raštą, paliudijantį, kad ji – neteisėta Nabucco duktė, pagimdyta vergės. Tai dar labiau sustiprina jos neapykantą Fenenai. Tėvui išvykus kariauti, Abigailė, melagingai paskleidusi žinią apie Nabucco mirtį, nori jėga atimti iš Fenenos karališkąjį vainiką. Staiga sugrįžęs Nabucco pasiskelbia dievu. Zacharijas gąsdina jį Dievo bausme. Tuo metu trenkia perkūnas ir nuplėšia karaliui nuo galvos vainiką. Nabucco išprotėja. Užsidėjusi vainiką, Abigailė karaliauja. Ji parengia žydams ir Fenenai mirties nuosprendį. Nabucco, praradęs sveiką nuovoką, jį pasirašo. Šamonei prašviesėjus, jis maldauja Abigailės, kad ši pasigailėtų jo garbės ir Fenenos gyvybės, tačiau Abigailės kerštas nepermaldujamas. Eufrato upės pakrantėje žydai prisimena tėvynę ir prašo Dievo suteikti jiems narsos. Kunigas Zacharijas pranašauja Babilono žūtį. Nabucco atgauna šamoną, jo protas šviesėja. Lyg per sapną jis girdi šūksnius, skelbiančius Fenenai mirtį. Apimtas sielvarto, karalius puola ant kelių ir meldžiasi judėjų Dievui, prašydamas atleidimo ir prisiekdamas jį garbinti. Su ištikimais kariais jis skuba gelbėti Fenenos ir kitų pasmerktųjų. Nabucco nuverčia Belo stabą ir šlovina Izraelio Dievą. Apimta nevilties, Abigailė išgeria taurę nuodų.

Nors pasaulis šioje operoje labiausiai atpažįsta nepaprasto grožio vergų chorą („Skrisk svajonė” – „Va, pensiero”), visa Verdi partitūra yra labai turtinga ir įvairi, talentingiems dainininkams siūlanti begalines vokalias galimybes.

Babilono karaliaus vaidmenį Lyric scenoje atliko Lučič Željko. Nuo pirmųjų scenų buvo aki-vaizdu – serbas dainininkas nesugebės įtikinamai atlikti šio vaidmens. Baritonas silpnai girdėjosi di-linguose Civic Opera rūmuose. Jis stokojo drama-tiškumo. Toks bejėgis karalius tikrai nebūtų buvęs pajėgus sunaikinti žydų šventyklos! Gal Željko su-manymas buvo sukurti storišką Nabucco portretą? Tiesa, serbas baritonas jaudinančiai perteikė Na-bucco neviltį suvokus savo žlugimą ir Abigailės klastą, dramatiškai ir galingai nuskambėjo jo malda, grąžinusi jam normalią psichinę būklę („Dio, daro Giuda”).

Visos šios audringos istorijos varomoji jėga yra Nabucco dukra Abigailė – vergė, planuojanti kaip sunaikinti savo tėvą. Be priekaištų šį vaidmenį atliko rusų sopranas Tatiana Serjan. Dar gyvas atmintyje jos pernykštis debiutas Giacomo Puccini operoje Tosca, tačiau šis rusė dainavo ir vaidino ypač uždegančiai. Serjan persmelkiantis vokalas ir įtaigi vaidyba priminė legendinę Maria Callas.

Kaštoniniais plaukais, ilgu juodu paltu, ryžtin-gos laikysenos kardu mojuojanti Serjan suteikė

Scena iš Verdi operos *Nabucco*. Tatiana Serjan – Abigailė, Elizabeth DeShong – Fenena ir Stefan Szkafarowsky – Belo vyskupas.

savo klastūnei ir seksualumo atspalvį. Kiekviename epizode būtent Serjan valdė sceną, suteikdama Abigailėi tokios jėgos, kad, atrodo, ji sprogs iš vidaus! Dainininkės vokaliniai šuoliai – neįtikėtini. Ilgas, sudėtingas natų frazavimas, o po to – trykštanti ko-loratūra, turtinga spalviniais atspalviai. Serjan tai-pogi suteikia savo klastingai herojei tam tikro švel-numo. Ypač tai išryškėjo antrame veiksmo jos su-btiliai atliktoje kavatinėje „Anch’io dischisuo un giorno”. Nenuostabu, kad ne vienas salėje nubraukė ašarą, išgirdęs šią dieviškai atliktą kavatinę.

Kiti du rusai solistai šiuo spektakliu debiutavę Lyric scenoje – bosas Dmitry Belosselskiy (vyriaus-siasis kunigas Zacharijas) bei tenoras Sergei Sko-rokhodov (Judėjos karaliaus Sedekijo sūnėnas Is-maelis) – puikiai įsiliejo į spektaklio ansamblį.

Nabucco dukters Fenenos vaidmuo atrodo ne-dėkingas. Stovėk, stebėk, mažai dainuok. Tačiau mecosopranas Elizabeth DeShong atrado savo „vietą po saule” nuostabiai atlikusi maldos ariją ketvir-tame veiksmo. Anos, Abdalo, Belo vyskupo vaidme-nis įtikinamai sudainavo „Ryan Opera Center” na-riai – sopranas Laura Wilde ir tenoras Jesse Donner bei bosas Stefan Szkafarowsky.

Pagrindinis vaidmuo *Nabucco* operoje visgi ati-tenka ne solistams, o chorui. Choristai scenoje – ir kareiviai, ir kaliniai, ir kunigai. Ir babiloniečiai, ir judėjai. Nors padidintas 82 dainininkų Michael Black vadovaujamas Lyric operos choras tvarkingai sudainavo garsiąją „Skrisk, svajone”, joje, deja, trūko to virpulio, kurį paprastai sukelia šis jautrus kūrinys.

Michael Yeargan abstrakti scenografija puikiai susižaidė su išradingu, šiuolaikiniu Duane Schuler

apšvietimu. Puikūs buvo ir dizainerės Jane Green-wood sukurti rūbai. Deja, Lyric operos scenoje de-biutuojančio režisieriaus Matthew Ozawa prisilie-timas prie šio spektaklio nebuvo itin sėkmingas – mizanscenos toli gražu ne visada buvo patogios ar-tistams, o siekis suaktualinti operos turinį, pri-traukiant jį prie šių dienų pabėgėlių problemos at-rodė dirbtinis.

Po dviejų dešimtmečių pertraukos Lyric orkest-rui dirigavo Carlo Rizzi. Jo sugrįžimas buvo toks pats pergalingas, kaip ir Nabucco paskutinė scena. Temperamentingasis italas žinojo, kaip ir kur išpū-dingai sudėti visus šios populiarios operos muziki-nius akcentus. Ir nieko nuostabaus, juk Rizzi – vie-nas iš geriausių Verdi operų interpretatorių.

Lyric operos generalinis direktorius Andrew Freud šios operos dainininkus apibūdino kaip „Rolls-Royce cast”. Ko gero sutikčiau, tačiau kelias, kuriuo jiems teko važiuoti, buvo šiek tiek duobėtas.

Melomanams priminsime, jog *Nabucco* dar bus at-liekamas vasario 3 (dieninis spektaklis), 6, 9 bei 12 die-nomis. Nekantriai laukiame ir kito Lyric operos spek-taklio – Richard Strauss *Der Rosenkavalier*, kurio prem-jera numatyta vasario 8 d. Pagrindines partijas atliks Sophie Koch (Octavian), Amanda Majeski (Marschallin), o taip pat Lyric scenoje debiutuojęs – auksabalsė vokietė Christina Landshamer (Sophie) ir britas Mat-t-hew Rose (baronas Ochs). Diriguos Edward Gardner. Iš-samų operos repertūrą bei bilietų kainas sužinosite apsilankę teatro internetinėje svetainėje www.lyrico-pera.org arba paskambinę į bilietų kasą tel. 312-827-5600.

Kunigas Zacharijas – rusų bosas Dmitry Belosselskiy ir Lyric operos choras.

Cory Weave nuotraukos

MANO VIRTUVĖ

Salotos su citrusiniais vaisiais

Žiema – citrusinių vaisių sezonas. Juos valgome vienus, iš jų spaudžiame sultis, labai atgaivins su jais pagamintos salotos.

Didžiojo greipfruto (pomelo) ir krabų salotos

- 1 didysis greipfrutas
- 1 skardinė krabų mėsos (lump crabmeat)
- 1 šaukštas kapotų kalendros lapų (cilantro)
- 1 mažas čili pipiras, smulkiai supjaustytas
- aliejaus kepimui
- žiupsnelis cukraus
- 2 maži arba 1 didelis askaloninis česnakas (shallot)
- 1,5 šaukšto žuvies padažo (fish sauce)
- 2 šaukštai žaliosios citrinos sulčių
- salotų lapų (nebūtinai)

Nulupti didįjį greipfrutą, išskaidyti skiltelemis, nepaliekant baltos odelės. Supjaustyti skilteles mažais gabaliukais ir supilti į dubenį. Sudėti krabų mėsą, kalendrą, čili pipirą ir švelniai sumaišyti.

Keptuvėje pakaitinti aliejų (jo turi būti bent colis). Plonais griežinėliais supjaustyti česnaką ir pakępinti jį aliejuje, kol apskrus ir įgaus gražią auksinę spalvą (apie 5 min.). Nausausinti ant virtuvinio popieriaus.

Sumaišyti žuvies padažą su žiupsneliu cukraus ir plakti, kol cukrus ištirps. Tuomet įpilti žalios citrinos sulčių ir vėl paplakti. Padažą užpilti ant krabų-greipfruto mišinio, pabarstyti keptais šaltais. Galima patiekti ant salotų lapų.

Šias salotas galima gaminti ir su paprastu greipfrutu.

Apelsinų, pankolio ir alyvuogių salotos

- 4 dideli besėkliai apelsinai (navel oranges)
- 1 vidutinio dydžio pankolis (arba du maži)
- 2 askaloniniai česnakai (shallot), supjaustyti plonais griežinėliais
- 6–9 kalamata alyvuogės, be kaučiukų, perpjautos per pusę
- 1/4 puoduko šalto spaudimo alyvuogių aliejaus
- 1,5 šaukšto šviežiai išspaustų citrinos sulčių
- 1 šaukštelis jūros druskos
- 1/2 šaukštelio rupiai maltų juodųjų pipirų

Nulupti apelsinus ir perpjauti juos skersai, po to į ketvirčius (geriausia dubenyje, kad išliktų sultys). Kiekvieną ketvirtį supjaustyti plonais griežinėliais – ketvirtis apskritimo gražiai atrodys salotose.

Pankolį nuplauti, nupjauti jo žaliąją dalį, apvalyti – kad liktų gražus baltas vaisius. Supjaustyti skersai kaip galima plonesniais griežinėliais (galima naudoti pjauštymo mandoliną). Sudėti į dubenį su apelsinų griežinėliais, suberti susmulkintus česnakus ir alyvuogių puseles.

Kitame dubenėlyje pagaminti padažą – suplakti alyvuogių aliejų su citrinos sultimis ir druska. Prieš patiekiant užpilti padažą ant apelsinų ir pankolių mišinio ir lengvai sumaišyti. Perdėti salotas į gražų indą, pabarstyti rupiai maltais pipirais. Skanaus!

Džiaukimės gaivia citrusų spalva ir ne mažiau gaiviu jų skoniu bei aromatu!

Jūsų Indrė

Citrusiniai vaisiai – paprasta kaip 1–2–3!

Kuo skiriasi tangelo nuo pomelo?

Žiemos blogybių galima priskaičiuoti aibes – trumpesnės dienos, pūkiniai paltai, slidūs keliai ir takeliai... Bet visas tas blogybes atsveria viena gėrybė – citrusiniai vaisiai. Štai dešimt tokių vaisių, kuriuos geriausia valgyti dabar – žiemos metu.

Tikrasis apelsinas (Navel Orange)

Atpažinsite šį apelsiną iš jam būdingos „bambos“, kuri rodo, jog viduje yra mažų neišsivysčiusių iki pilno dydžio apelsino skiltelių. Geriausiai tinkamas tiesiog nulupti ir valgyti.

Valensijos apelsinas (Valencia Orange)

Beveik per sultingas valgyti. Geriausiai tinka apelsinų sultims spausti.

Raudonasis („kruvinasis“) apelsinas (Blood orange)

Saldus su raudonų uogų atspalviais. Žievė – rožinės ar raudonos spalvos. Tinka lupti ir valgyti arba ruošiant salotas, tortus bei vaisinius pyragus.

Likerinis mandarinas (Satsuma)

Kartu saldus ir rūgštus. Nebijokite, jeigu žievėje yra žalumo – vaisius baigs nokti. Tinka kepiniams.

Greipfrutas

Kuo raudonesnis, tuo saldesnis. Geriausiai tinka pusryčiams.

Didysis greipfrutas (Pomelo)

Didesnis ir saldesnis negu paprastas greipfrutas. Tinka pusryčiams ir kokteilams.

Tangelas (Tangelo)

Mandarino ir greipfruto hibridas. Lengvai lupasi, vaisiaus forma primena varpelį. Labiausiai mėgstamas tų, kuriems nepatinka lupti apelsinus.

Mandarinas (Tangerine)

Mažesnis ir saldesnis nei apelsinas, su minkšta žievele. Tinka vaisių salotoms.

Klementinas (Clementine)

Mažiausias, saldžiausias, lengviausiai nulupamas citrusinis vaisius. Patogu valgyti bet kada.

Kinkanas (Kumquat)

Didelės vyšnios dydžio vaisius su saldžia valgoma žievele ir rūgščiu vidumi. Tinka pagardams ir marinatams.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Griaus dar vieną pastatą Nidoje

Kompleksas turi būti nugriautas per vienerius metus. „Baltic-reseach“ nuotr.

Vilnius (BNS) – Nidoje kompleksą „Nidos seklyčia“ valdanti bendrovė „Robala“ per metus turi nugriauti svečių namų, konferencijų centro pastatus ir pastogę. Taip neskundžiama nutartimi nusprendė Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, atmetęs imonės ir Neringos savivaldybės skundus.

Neringos meras Darius Jasaitis sako, kad pagrindiniai komplekso savininkai yra Vokietijos verslininkai. Visi šie pastatai pastatyti 2004 metais per rekonstrukciją.

Rekonstruojant pastatus buvo pažeistas Kuršių nerijos nacionalinio parko generalinis planas, pagal kurį draudžiama didinti pastatų užstatymo tankį bei plotą. Tuo tarpu 2004 metais per rekonstrukciją svečių namų pastatas padidintas 57 proc. tiek į ilgį, tiek į plotį, tiek į aukštį, taip pat pristatyta stiklinė jungtis tarp pastatų bei stiklinė konferencijų patalpa, sujungta su svečių namais – tokie statiniai nebūdingi saugomai teritorijai ir pažeidžia kraštovaizdį.

Nori gražinti Žaliojo tilto skulptūras

Vilnius (BNS) – Valstybinės kultūros paveldo komisijos naujoji vadovė Evelina Karalevičienė ketina aktyviai domėtis sovietinių Vilniaus Žaliojo tilto skulptūrų likimu, sakydama, kad tai daryti įpareigoja įstatymai.

E. Karalevičienė sakė, kad tiltas ir ant jo stovėjusios sovietinės skulptūros tebėra valstybės saugomas kultūros paveldo objektas.

„Pagal galiojančius teisės aktus jas

reikėtų sutvarkyti ir gražinti į vietą“, – sakė komisijos vadovė. Nenorint leisti lėšų restauravimui, esą pirmausia reikėtų panaikinti skulptūrų, kaip valstybės saugomo objekto, statusą. Tai galėtų padaryti tik prie Kultūros paveldo departamento veikianti Vertinimo taryba, bet jos sprendimą dar turėtų patvirtinti kultūros ministras.

Knyga pasakoja apie žydų genocidą

Vilnius (ELTA) – Sausio 26 dieną pristatyta nauja Rūtos Vanagaitės knyga „Mūsiškiai“, skirta 75-osioms didžiųjų žydų žudynių metinėms Lietuvoje. 1941-aisiais šalyje buvo išžudyta beveik visa žydų bendruomenė.

„Ėmiausi šitos temos, nes mane apstulbino, kaip jos Lietuvoje bijoma. Norėjau suprasti, kas iš tikrųjų įvyko mūsų šalyje su mūsų žmonėmis, ir kodėl tai įvyko“, – sakė R. Vanagaitė.

Anot autorės, ji remiasi tikrais faktais ir autentiškais šaltiniais. Knygoje naudojama tik lietuviška medžiaga – Lietuvos ypatingajame ir Centriname valstybės archyvuose

saugomi dokumentai ir bylos, žudynių dalyvių tardymo protokolai, archyvinės nuotraukos, nepriklausomos Lietuvos istorikų atlikti tyrimai bei įvykius mačiusių liudininkų (poeto Marcelijaus Martinaičio, aktoriaus Laimono Noreikos, dailininko Antano Kmieliausko ir kt.) pasakojimai.

„Kada nors reikia pradėti. Ne dėl kitų, o tik dėl pačių savęs. Juk sunkiausia save atiduoti tiesai. Bet juk reikia bijoti, kad pasibaigs Lietuva, jeigu tą tiesą įvardysime“, – kalbėjo knygoje kalbintas Medininkų žudynių liudininkas kunigas Tomas Šernas.

Graikiją pašalins iš Šengeno zonos?

Amsterdamas (ELTA) – Europos Sąjungos (ES) vidaus reikalų ministrai renkasi aptarti išorės sienų kontrolės – Graikijai kyla vis didesnė grėsmė netekti narystės bevizėje Šengeno zonoje.

Austrijos vidaus reikalų ministrė Johanna Mikl-Leitner sakė, kad, jei nepavyks apsaugoti Graikijos pasienio, Šengeno zonos riba turės pasislinkti giliau į Centrinę Europą.

„Tai, kad Graikija negali apsaugoti savo sienų yra mitas, ji turi vieną didžiausių laivynų visoje Europoje“, – sakė ji.

Centrinės Europos šalys ragina įsteigti naują ES pasienio agentūrą, galinčią išsiųsti apsaugą prie Graikijos išorinių sienų be atskiros Atėnų leidimo.

Tačiau yra manančiųjų, kad Graikija susiduria su beveik neįveikiama užduotimi. Šalies pareigūnai turi patru-

Šengeno zona Wikipedia nuotr.

liuoti prie visų savo salų, kol tūkstančiai migrantų kasdien plūsta į jas iš Turkijos.

Įsteigtas Europos kovos su terorizmu centras

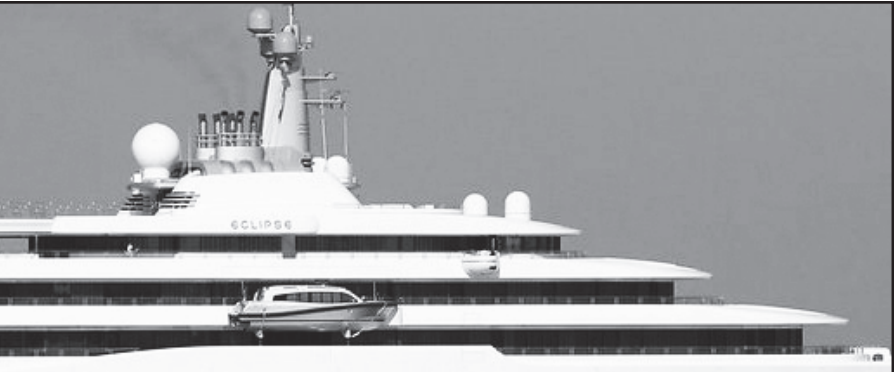
Haga (ELTA) – Oficialiai atidarytas Europos kovos su terorizmu centras, didžiausią dėmesį skiriantis užsienio kovotojų keliama grėsmei ir žvalgybinės informacijos dalinimuisi.

Pasitelkiant naują centrą ES valstybės galės veiksmingiau dalytis informacija ir geriau koordinuoti savo

veiksnius kovojant su terorizmu.

„Naujasis centras didžiausią dėmesį skirs iš išorės atvykstantiems kotojams, dalinsis informacija ir ekspertine patirtimi apie terorizmo finansavimą, kibernetinę propagandą, ekstremizmą, nelegalią prekybą ginklais“, – rašoma išplatintame pranešime.

V. Putinas yra „korupcijos atvaizdas“

Anksčiau britų futbolo komandos „Chelsea“ savininkui R. Abramovičiui priklausiusi jachta dabar V. Putino. AFP/Scanpix nuotr.

Londonas (BNS) – JAV Izdo departamento aukšto rango pareigūnas Didžiosios Britanijos transliuotojo BBC laidoje tiesiogiai apkaltino Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną korupcija.

JAV vyriausybė 2014 metais paskelbė sankcijas kai kuriems Kremliui ir jo aplinkos veikėjams, kai Rusija aneksavo Ukrainai priklausantį Krymą, bet nekaltino V. Putino tiesiogiai dalyvausiant korupcijoje.

Vis dėlto JAV izdo sekretoriaus pavaduotojas kovos su terorizmu ir finansų žvalgybos klausimais Adam Szubin duodamas interviu BBC laidai, atlikusiai žurnalistinį tyrimą apie Rusijos vadovo slaptuosius turtus, pareiškė, kad V. Putinas yra „korupcijos atvaizdas“.

„Matėme, kaip jis praturtina savo draugus, savo artimus sąjungininkus – ir marginalizuoja tuos, kurių jis nelaiko savo draugais, naudodamasis valstybės aktyvais“, – sakė A. Szubin, prižiūrintis Izdo departamento sankcijų programą.

„Ar tai būtų Rusijos energetikos ištekliai, ar kitokie valstybiniai užsakymai – jis vadovauja tiems, kurie, jo

nuomone, jam tarnaus, ir atiboja tuos, kurie to nedarys. Man tai atrodo kaip korupcijos atvaizdas“, – pabrėžė JAV pareigūnas.

JAV vyriausybei ši padėtis buvo žinoma jau „daug, daug metų“, pridūrė A. Szubin.

Toje laidoje buvo cituojama 2007 metais parengta slapta JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) ataskaita, kurioje sakoma, kad V. Putino turtas vertinamas apie 40 mlrd. dolerių (37 mlrd. eurų).

„Jis tariausiai gauna valstybės mokamą atlyginimą – apie 110 tūkst. dolerių per metus, – sakė A. Szubin. – Tai nėra tikslus pareiškimas apie to žmogaus turtą, o jis per ilgą laiką yra išmokęs ir įgudęs dangstyti savo tikrąjį turtą.“

Laidoje taip pat buvo parodytas interviu su Dmitrijumi Skarga, kuris anksčiau vadovavo valstybinei laivų bendrovei „Sovkomflot“. Jis tvirtino pasirūpinęs, kad V. Putinui būtų perduota 35 mln. dolerių vertės jachta.

V. Putinas, buvęs Sovietų Sąjungos KGB agentas, anksčiau atmetė kalbas apie tai, kad jis yra turtingiausias žmogus Europoje.

VERSLO NAUJIENOS

„About” įsitvirtina Japonijoje

Lietuviškas „Utenos trikotažo” prekinis ženklas „About”, susiradęs vietos platintoją, įžengė į Japoniją. Planuose – JAV ir Kanada. Spalį Japonijoje buvo pasiūlyti pirmieji inovatyvaus apatinio trikotažo gaminiai, o nuo gruodžio „About” jau galima išsigyti ir viename garsiausių Japonijos prekybos centrų „Estnation”.

„Vystant ‘About’ prekės ženklą, Japonija, kur pirkėjai itin vertina natūralias medžiagas bei gaminio kokybę, yra viena svarbių rinkų. Sėkmingas bendradarbiavimas čia prasidėjo 2015 metų viduryje, kai ‘Utenos trikotažas’ pasirašė sutartį su vietos platintoju. Tai, kad turime atstovą Japonijoje, šioje šalyje yra didžiausia rekomendacija”, – aiškina Eimundas Mačiulis, AB „Utenos trikotažas” generalinis direktorius.

„About” kolekcijos gaminių šiuo metu galima išsigyti 3 „Estnation” prekybos centruose Tokijoje, tarp jų ir garsiajame Ginzos rajone. „About” kolekcijos gaminiais Japonijoje prekiaujama 18 parduotuvių, o 2016 m. planuojama ši skaičių padvigubinti ir 50 proc. padidinti siūlomą prekių asortimentą.

„Japonai vertina natūralumą ir teikia pirmenybę medvilnei, vilnai, linui. ‘About’ išskirtinumas – ženklas ‘Made in Lithuania’ – taip pat yra labai svarbus. Japonijos pirkėjui tai yra kokybės ir natūralumo garantija”, – teigia E. Mačiulis.

11 prekybos centrų valdantis „Estnation” veikia nuo 2003 m. ir prekiauja pasaulyje pripažintais prekių ženklais, tokiais kaip „Alexander

Wang”, „Balenciaga”, „Maison Martin Margiela”, „Versace” ir daugeliu kitų.

Pradedama nuo e.prekybos

Prie pagrindinių „About” prekės ženklo eksporto kryptių – Suomijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos ir Japonijos – šiemet turėtų prisidėti ir JAV bei Kanada.

„Per partnerius JAV šiandien jau sėkmingai vykdomė elektroninę prekybą, tad 2016 m. planuojame žengti ir į šios šalies bei Kanados prekybos centrus”, – planais dalijasi įmonės generalinis direktorius E. Mačiulis.

Plėtra numatoma ir Suomijoje bei Vokietijoje

2016 m. „About” ženklo parduvę planuojama atidaryti ir Suomijoje, kur „Utenos trikotažo” prekės ženklas jau yra gerai žinomas, o 16 prekybos vietų siūlomas platus „About” gaminių asortimentas – apatinis trikotažas, drabužiai miegui, laisvalaikiui, sportui.

Vokietijoje, kur „About” gaminių prekiaujama 9 parduotuvėse didžiuosiuose šalies miestuose, o pardavimai 2015 m. išaugo dvigubai, šiemet planuojama įžengti į prekybos centrus.

Per 2015 m. „About” pardavimai išaugo 69 proc.

Rima Rutkauskaitė
„Verslo žinios”

Pasaulinės bendrovės domisi Lietuva

Pasaulio ekonomikos forume Prezidentė Dalia Grybauskaitė verslo plėtos galimybes Lietuvoje aptarė su pasaulinių bendrovių vadovais.

Prezidentė susitiko su „Google” viceprezidentu Kent Walker, vienos iš didžiausių pasaulyje Vokietijos skrydžių bendrovės „Lufthansa” valdybos pirmininku ir vadovu Carsten Spohr bei vieno iš didžiausių Švedijos bankų „Handelsbanken” prezidentu Frank Vang-Jensen.

Neformaliuose susitikimuose su verslo vadovais buvo kalbama apie palankias sąlygas plėtoti verslą

Lietuvoje – aukštą darbuotojų kvalifikaciją bei įgūdžius, gerą užsienio kalbų mokėjimą, išvystytą infrastruktūrą.

Šiais metais į Davosą atvyko apie 3 000 verslo atstovų, tarp jų globalų pasaulio ekonomikoje vaidmenį turinčios kompanijos „Coca-Cola”, „Shell”, „Nestle”.

Valstybės vadovė su didžiausių pasaulio bendrovių atstovais Davose susitiko ir pernai. Praėjusiais metais savo padalinius Lietuvoje atidarė tarptautinė finansų kompanija „Nasdaq” ir JAV draudimo milžinė „AIG”.

Prezidentūros info

„Ford” traukiasi iš Japonijos ir Indonezijos rinkų

JAV automobilių gamybos milžinė „Ford Motor Co” ketina šiemet atsiskyti visų savo vykdomų operacijų Japonijoje ir Indonezijoje. Šiose šalyse bendrovė dėl tenkančios nedidelės rinkos dalies teigia nematanti jokio priimtino kelio į pelną.

„Ford” atsisakys visų veiklos sričių, nutrauks prekybą „Ford” ir „Lincoln” automobilių modeliais, teigiama Azijos ir Ramiojo vandenyno regiono „Ford” padalinio pranešime. Japonijoje

vykdyta produkcijos gamyba bus perkelta į kitas šalis.

„Ford” Japonijoje savo veiklą pradėjo 1974-aisiais, bendrovei šalyje priklausė 52 automobilių prekybos atstovybės, jose dirbo 292 asmenys. Praėjusiais metais „Ford” Japonijoje pardavė maždaug 5 tūkst. transporto priemonių – bendrovei teko 1,5 proc. naujų užsienyje gaminamų automobilių rinkos.

ELTA

„Coca-Cola” dar labiau skverbiasi į Lietuvą

„Coca-Cola HBC Lietuva” prašo leidimo išsigyti dviejų fizinių asmenų valdomą vieną didžiausių Lietuvoje mineralinio vandens gamintojų „Neptūno vandenys”, užimančią apie penktadalį šalies rinkos.

Norima išsigyti 100 proc. „Neptūno vandenų” akcijų.

Galimo sandorio vertė neskelbiama. „Coca-Cola” tikisi, kad Varėnoje įsikūrusius „Neptūno vandenys” išigis iki šių metų kovo pabaigos.

Tarptautinio susivienijimo „Coca-Cola HBC”, veikiančio 28 pasaulio ša-

lyse, grupės dalis „Coca-Cola HBC Lietuva” yra kompanijos sukurtų gėrimų – „Coca-Cola”, „Sprite”, „Fanta”, „Bonaqua”, „Römerquelle” – gamintoja bei didmeninės prekybos atstovė.

„Coca-Cola HBC Lietuva” 2014 metais gavo 50,87 mln. eurų pajamų – 2,6 proc. daugiau nei 2013 metais (49,572 mln. eurų). Šiemet įmonė tikisi ne mažesnio kaip 5 proc. augimo. Jos grynas pelnas per metus padidėjo 23,6 proc. iki 1,143 mln. eurų.

„Verslo žinios”

Milijonas šalies pasiekiamumui didinti

Didinamos investicijos Lietuvos pasiekiamumui.

V. Ščiavinsko nuotr.

Siekiant gerinti šalies pasiekiamumą tiesioginiais skrydžiais, Susisiekimo ministerijos iniciatyva 2015 m. pabaigoje aštuonioms oro linijų bendrovėms skirta kiek daugiau nei milijonas eurų Lietuvai svarbiems reguliarių skrydžių maršrutams remti.

Anot ministerijos, skaičiuojama, kad Europos šalyse kiekvienas į maršrutų plėtrą investuotas euras sukuria 300 proc. grįžtamąją finansinę naudą – atvykstantys keliautojai sumoka mokesčius, kuriamos naujos darbo vietos. Lietuva 2015 m. lėšas maršrutų plėtrai skatinti skyrė dviem tikslais – naujiems maršrutams atsirasti ir esamų maršrutų plėtrai, skrydžius gausinti.

Įvairiose svetainėse ir populia-

riausiuose tarptautiniuose aviacijos žiniasklaidos kanaluose viešai skelbti kvietimai dėl skrydžių plėtos sudomino Lietuvos rinkai pažįstamus vežėjus ir naujas bendroves. Vežėjų sąrašą papildys du nauji vardai – vokiečių „Germania” ir ispanų „Vueling”.

Pagrindinės rinkos, itin svarbios Lietuvai eksporto, tiesioginių užsienio investicijų ir atvykstantojo turizmo srityse, yra Švedija, Vokietija, Jungtinė Karalystė, Prancūzija. Todėl skatinant reguliarių tiesioginių skrydžių plėtrą, buvo skatintas skrydžių dažnių didinimas į Stokholmą, Londoną, Minską, Barseloną, naujos jungtys į Berlyną, Paryžių, Ciurichą, Varšuvą.

Atitaisymas

Kaip mieli skaitytojai tikriausiai pastebėjo, praėjusiam „Verslo naujienų” puslapyje (2016 m. sausio 21 d. laidoje) mes gerokai „apsiskaičiavome” – iš tikrųjų JAV dėl pūgų krito ne 90 000 bet 30 000 karvių. Atsiprašome už technines klaidas.

Redakcija

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų sausio 20 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,93 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,64 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,65 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,32 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,60 €

SVEIKATA

Sausų akių sindromas

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Atėjus žiemai gėrimės balta pūga, šerkšnu pasipuošusiais medžiais, džiaugiamės sniego ir ledo teikiamais malonumais, bet patiriame ir nelabai malonius pojūčius. Jau rašėme apie depresiją, atsirandančią dėl šviesos stygiaus ir varginančią ilgais žiemos vakarais. Su šaltais žiemos orais prasideda kita problema – sausos akys, pasireiškiančios ašarojimu, perštėjimu. Kas tai yra, kaip su tuo kovoti – dabar norėčiau trumpai apžvelgti.

Sausos akys – kas tai yra?

Sausų akių sindromas išsivysto, kai žmogaus akys dėl ašarų plėvelės sutrikimo yra nepakankamai drėkinamos.

Kad akys išliktų sveikos, akies ragenos epitelio ląstelės turi būti nuolat drėkinamos. Jas drėkina plonas sluoksnis tepamųjų medžiagų, vadinamų ašarų plėvele. Ašarų plėvelė, kuri yra labai plona (0,001 mm), akyje atlieka daug svarbių funkcijų: maitina ir aprūpina deguonimi kraujagyslių neturinčią rageną, saugo ją nuo infekcijų, ašarose esantys enzymai sunaikina mikroorganizmus. Ašarų plėvelė užtikrina ragenos paviršiaus lygumą bei normalią šviesos refrakciją (lūžimą). Mirksint ašarų plėvelė sutepa akių vokus. Pažeidus ašarų plėvelę išsivysto sausų akių sindromas.

Ligos priežastys

• Vasarą akis sausina karštas oras, vėjas, dulės, dūmai, oro vėsintuvai. Žiemą akys sausėja dėl sauso oro butuose, o taip pat dėl šalto bei žvarbaus vėjo. Akių ligų gydytojai pataria nuolat drėkinti patalpų orą. Siūloma palaikyti patalpose drėgnumą tarp 30 ir 50 proc., idealiausia – 45 proc.

• Akys sausėja ilgai dirbant kompiuteriu, žiūrint televizorių. Įdėmiai žiūrėdami į ekraną žmonės rečiau mirksi. Normaliai žmogus mirksi 15–20 kartų per minutę, o žiūrėdamas į ekraną sumirksi mažiau nei 10 kartų. Dėl to ašarų plėvelė mažiau drėkina akis ir jos sausėja. Akys sausėja ir dirbant karštose, sausose patalpose.

• Senstant akys taip pat sausėja. Pirmuosius požymius žmonės gali pajusti būdami 40 metų amžiaus, o vyresni nei 75 metų gerai žino, kas yra sausos akys, nes ašarų tūris šiame amžiuje sumažėja daugiau nei 60 proc.

• Dažnai akys sausėja sergant sisteminėmis ligomis, tokiomis, kaip reumatoidinis artritas, sklerodermija, Sjogren sindromas (sausos akys, sausumas burnoje, reumatoidinis artritas). Daugiau nei pusė moterų pomenopauzės laikotarpiu skundžiasi sausomis akimis. Akys sausėja menstruacijų, nėštumo ar vaiko žindymo metu.

• Sausų akių sindromas gali atsirasti dėl kai kurių vaistų pašalinio poveikio. Tai pasitaiko vartojant antihistamininius preparatus, vaistus, skirtus širdies ligoms gydyti, kraujo spaudimą mažinti, gydyti slogą, mažinti skausmą. Parkinsono ligą gydyti vartojami vaistai ir šlapimo išsiskyrimą skatinantys vaistai taip pat sausina akis.

• Akių sausumui įtakos turi klimato sąlygos. Gyvenant sausose, vėjuotose vietose, kur gausu dulkių, dažniau sutinkama žmonių besiskundžiančių sausomis akimis.

• Kartais nepakankamas ašarų kiekis stebimas, kai ašarų sudėtyje yra cheminės medžiagos, sąlygojančios greitą ašarų išgaravimą.

• Akių sausėjimas dažnai pasitaiko nešiojant kontaktinius lęšius – jos yra dirginamos, sausėja, kartais išsivysto konjunktyvitai (akies junginės uždegimai), kurie dar labiau pažeidžia ašarų plėvelę.

• Paskutiniu metu yra parežiama, kad viena iš sausėjančių akių priežasčių yra akių vokų uždegimai. Vokų liaukos išskiria lipidus, kurie suformuoja apsauginę ašarų plėvelę, apsaugančią vidurinę ašarų plėvelės sluoksnį nuo vandens išgaravimo. Esant uždegimui lipidų kiekis mažėja, todėl vanduo greitai išgaruoja ir akys pradeda sausėti. Akių vokų uždegimus gali sukelti ne tik bakterijos, bet ir vadinamosios veido erkutės (*Demodex*). Jei lašinant įvairius drėkinamuosius lašus bei dirbtines ašaras nėra pagerėjimo – vertėtų atlikti tyrimus dėl erkūčių.

Požymiai

• svetimkūnio jutimas akyse – atrodo, kad į akis pripilta smėlio ar žvyro;

• rytais sunku atsimerkti, gali būti jaučiamas trumpas, aštrus skausmas;

• akys gali parausti, atsirasti išskyrų, jaučiamas graužimas, niežėjimas;

• kartais jaučiasi akių nuovargis, sunkūs vokai, mirščiojant skauda akis;

• gali akinti šviesa.

• labiau ašaroja akys, nes didelis sausumas dirgina akis, ir tuo pačiu išskiria per daug ašarų.

• esant sausų akių sindromui gali sutrikti regėjimas: tai pablogėti, tai pagerėti.

Kai kurie iš šių požymių sustiprėja rytais, kiti – vakarais. Liga nustatoma įvertinus nusiskundimus. Kartais ašarų kiekiui išmatuoti naudojamas *Schirmet* testas, kai plona sugeriamo popieriaus juostelė padedama po apatinį akių voką, ir iš to, kiek ji sudrėko, sprendžiama apie ašarų kiekį.

Gydymas

Sausų akių sindromas yra lėtinė ir progresuojanti liga, kuri nors ir nėra pilnai išgydoma, bet vaistų pagalba yra sumažinami bei pilnai valdomi ligos požymiai, ir žmonės jaučiasi gana normaliai.

Gydant sausų akių sindromą pagrindinis tikslas – panaikinti ar sumažinti nemalonius jutimus, apsaugoti akių paviršių nuo mikrotraumų ir infekcijų, taip pat gydyti sisteminės ligas.

Yra daug ir įvairių būdų gydyti sausų akių sindromą. Pagrindinis gydymo tikslas – akis drėkinti dirbtiniu būdu natūralią ašarų sudėtį atitinkančiais akių lašais, vadinamais dirbtinomis ašaromis. Esant silpnai išreikštiems požymiams galite įsigyti bereceptinių dirbtinių ašarų ar drėkinančių gelių.

Dirbtinės ašaros yra lengvos ir vandeningos, jos užtikrina trumpalaikį pagerėjimą, todėl jas reikia vartoti dažnai. Patartina rinktis dirbtines ašaras be konservantų. Galima rinktis drėkinamus gelius ar tepalus, kurie veikia ilgiau, bet taip pat sukelia trumpalaikį regėjimo sutrikimą – susilieja vaizdas. Gelius

ir tepalus siūloma naudoti nakčiai.

Esant stipriai išreikštiems akių sausumo požymiams reikalinga akių gydytojo konsultacija. Jis skiria dirbtines ašaras; vaistus, skatinančius ašarų gamybą; gydo vokų bei akių junginės uždegimus. Sunkesniais atvejais atliekamos laikinos ašarų latako užkimšimo operacijos, kurių tikslas – kuo ilgiau išlaikyti ašaras akyse.

Jei vargina sausos akys

• Uždėkite ant akių šiltus kompresus 2 kartus per dieną po 5–10 min.

• Akims prausti naudokite vaikišką šampūną. Užmerkę akis švelniai pamasazuokite vokų kraštus.

• Žiūrėdami televizijos laidas ir dirbdami su kompiuteriu nepamirškite mirkčioti. Pastoviai, bent kas 20 min. darykite pertraukėles. Jų metu užsimerkite kelioms minutėms arba stipriai užsimerkę suskaičiuokite iki trijų, o atsimerkę keletą kartų sumirksėkite. Tai padės ašaroms tolygiai pasiskirstyti. Kompiuterio ekraną laikykite 40–76 cm atstumu nuo savo veido, o jo vaizdas turi būti šiek tiek žemiau horizontalios akių linijos.

• Palaikykite siūlomą darbo ir gyvenamųjų patalpų drėgmę.

• Naudokite akinius nuo saulės ne tik vasarą, bet ištisus metus.

• Vartokite maistą, turtingą omega-3 riebalinėmis rūgštimis: lašiša, sardinės, sėlenos, augaliniai aliejai arba vartokite papildus.

• Jei inkstai sveiki – siūloma išgerti 8 stiklines per parą.

Akys dovana mums šio pasaulio vaizdą: jomis matome mylimus žmones, gamtos grožį ir visus gyvenimo stebuklus. Rūpinkimės akių sveikata, nes sveikos akys yra gyvenimo grožio dalis.

Paruošta remiantis: www.allaboutvision.com, [www.AmericanOptometricAssociation\(AOA\)](http://www.AmericanOptometricAssociation(AOA)), www.Mayoclinic.org, www.WebMD, www.sveikas.lt

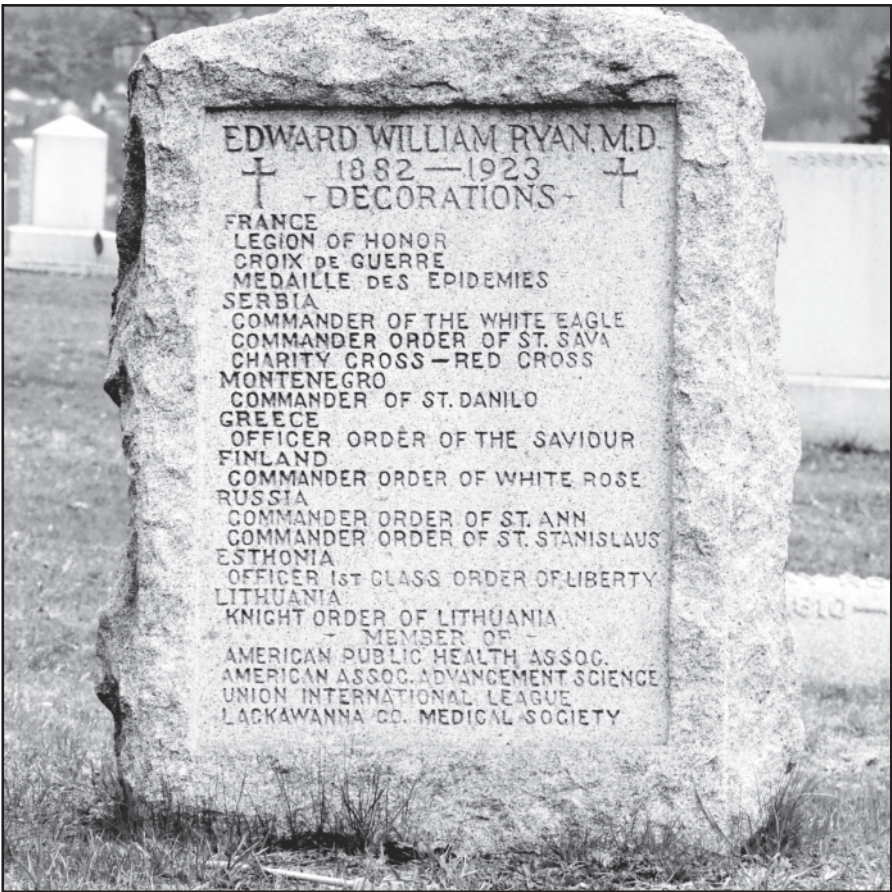

Pasidalinkite nuomone

facebook®

www.facebook.com/draugolaikrastis

Legendinis Amerikos pulkininkas daktaras Edward Ryan

E. Ryan kapas jo gimtajame Scranton mieste.

Atkelta iš 7 psl.

Lietuvoje ir Kaune E. Ryan lankėsi dar kelis kartus. 1920 m. jis atvežė daug baltinių, drabužių, vaistų, tvarsliavos ir jais šelpė įvairias ligonines, prieglaudas. 1921 m. lapkričio mėn. Amerikos Raudonasis Kryžius Kauno miesto savivaldybei perdavė septynias ambulatorijas, kurios buvo prijungtos prie esamų miesto rajoninių ambulatorijų. Be to, Kauno miesto savivaldybė dovanų gavo vaistų ir tvarsliavos už beveik 50 tūkstančių litų.

„Labai svarbu, kad tada Kaune Ryan pastangomis buvo įsteigtas Kūdikių ir motinų sveikatos globos centras, kur buvo dešimt, o vėliau – penkiolika lovų gimdyvėms. Šio centro pašventinime 1922 metais jis pats ir dalyvavo. Ligoninė buvo skirta vargdienėms moterims, tad jos už paslaugas nemokėjo, o pasiturinčios turėjo mokėti po 6 litus už dieną. Per metus čia gimdavo 400–500 naujagimių, tad iki 1934 metų, kai ligoninė buvo uždaryta, čia gimė apie 5 tūkstančiai kauniečių“, – pasakojo renginio metu D. Baliutavičienė.

Be to, tą kartą E. Ryan paliko visą įrangą 50 lovų vaikų ligoninei. Tai buvo jo paskutinis apsilankymas Lietuvoje, o Kauno miesto taryba „už Kauno biednuomenės šelpimą ir vaikų gydymą“ viso miesto vardu išreiškė padėką Amerikos Raudonajam Kryžiui ir jo įgaliotajam gydytojui pulkininkui E. Ryan. Prieš jam išvykstant iš Lietuvos, Respublikos Prezidentas apdovanojo amerikietį Vyčio Kryžiumi. 1922 m. rugsėjo mėnesį, atsisveikindamas su Lietuva, jis padovanojo vos prieš metus įsikūrusio Kauno karo muziejaus sodeliui šimtą rožių krūmų. Pulkininkas pats tomis rožėmis apšodino paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę. Yra išlikęs 1922 metų rugsėjo 23-osios įrašas, kurį jis tada paliko:

„Šiandien aš turėjau garbės pasodinti 100 rožių krūmų šalia paminklo, pastatyto žuvusiems kareiviams, kovojusiems už Lietuvos laisvę. Šitos rožės sodinamos lietuvių tautos narsumui pažymėti, ypač tiems, kurie atidavė savo gyvybę už tai, ką mano teisinga esant ir už ką sudėjo savo didžiausią auką. Amerikos Raudonojo Kryžiaus ir

savo vardu reiškiu viltį, kad Jums daugiau neteks imtis ginklo savo kraštui apginti. Jeigu Jums ir reikėtų vėl kovoti dėl išlaikymo to, ką laimėjote taip didžia kaina, tai esu įsitikinęs, kad teisybė paims viršų ir pasisiekimas bus Jūsų. Aš tikiuosi, kad su pirmutiniais šių krūmų žiedais jau bus išsipildę visi Lietuvos teritoriniai pageidavimai, kurie visų protingų ir teisingų žmonių manymu yra teisingi ir teisėti. Tebūnie garbė žuvusiems!“. Grįžęs į JAV, Ryan kaip Garbės svečias dalyvavo pietuose, kuriuos organizavo Baltijos ir Amerikos sąjunga Metropolitan klube New York, pažymint JAV Vyriausybės oficialųjį Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių pripažinimą 1922 m. birželio 28 d. Tuo metu Persijos vyriausybė paprašė JAV pagalbos ir E. Ryan nuvyko į Teheraną, kur 1923 m. rugsėjo 21 d. jis mirė nuo piktybinės maliarijos, būdamas tik 39 metų. Jis palaidotas gimtajame Scranton mieste, kapo paminkle tarp kitų apdovanojimų paminėtas ir Lietuvos skirtas Vyčio Kryžiaus ordinas. Tiesa, paminkle nurodyta netiksli jo gimimo data.

1923 m. pabaigoje Lietuvoje buvo pranešta apie gydytojo pulkininko E. Ryan mirtį, Kaune už jį buvo aukojamos šv. Mišios. Jo įsteigti gimdymo namai ir ligoninė veikė 12 metų, iki 1934-ųjų, nors patalpos ir nebuvo pritaikytos ligoninei, ten trūko pagalbinių patalpų, tualetų. Pastatas priklausė Karo žinybai, ši pradėjo reikalauti, kad ligoninė išsikraustytų, be to, ji dirbo nuostolingai – nuostoliai siekė 12–14 tūkstančių litų kasmet, todėl 1934 m. spalio 17 d. ji buvo uždaryta. Tuo metu gydymo sąlygos Lietuvoje jau buvo geresnės, sėkmingai veikė Raudonojo Kryžiaus ligoninė, kuriai buvo perduota ir E. Ryan gimdymo namai.

„Labai svarbu, kad nors ir gerokai vėluodami įamžiname tokio ypatingo asmens atminimą. Taip pat svarbu, jog iniciatyvą pagerbti dabar jau visai pamirštą amerikietį parodė vietos žmonės, Šančių bendruomenė, ir mes nuoširdžiai palaikėme šią idėją“, – sakė renginio metu Kauno mero pavaduotojas Vasilijus Popovas.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708–361–5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS
ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

IŠNUOMOJA
Išnuomoju vieno miegamojo butą
Pasaulio lietuvių centre Lemonte,
antrame aukšte. Langai į pietų pusę.
Tel. 708-805-5027

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. **Tel. 708-691-6996**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 708-571-8930**

■ Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti ligonius ar vyresnio amžiaus žmones. Galite siūlyti ir kitus darbus. Legalūs dokumentai. **Tel. 872-214-2203.**

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasišventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, turi automobilį, legali, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. **Tel. 773-330-0092.**

■ Perku senelių priežiūros darbą su grįžimu namo. Gali būti nepilna darbo diena. Galiu pakeisti bet kurią savaitės dieną. **Tel. 773-786-7078.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Ieškau gyvenamosios vietos už nedidelę kainą. Esu legali, turiu automobilį, mainais galėčiau padėti namuose ar pavežti, paslaugyti ligonį ir t. t. **Tel. 708-465-3286.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-640-3559**

„Concise Encyclopaedia of Lithuanian Minor“

Šios knygos tikslas yra išsaugoti istoriją ir kultūrinį paveldą krašto, iš kurio kilo Mažvydas, Donelaitis ir Vydūnas, kur buvo išspausdinta pirmą lietuviška knyga ir pirmą lietuviška gramatika, krašto, kuriame knygos buvo spausdinamos spaudos draudimo laiku ir knygnešių slapta gabenamos į Didžiąją Lietuvą. Norint pasiekti didesnį skaitytojų skaičių, knyga išleista anglų kalba.

Knygą išleido: Mažosios Lietuvos Fondas (MLF – JAV ir Kanada) ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras (Vilnius), 2014. 656 puslapių, iliustracijos, žemėlapiai, ISBN 978-5-420-01746-3 Knygos išleidimą finansavo **MLF rėmėjai ir Lietuvių Fondas.**

Knygą galite įsigyti „**Draugo**“ knygynėlyje.
Kaina – **50 dol.**
Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc.,
persiuntimas paštu – 5 dol.
4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629;
tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

Prisidėkite su savo eksponatais

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras pradėjo ruošti parodą apie Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių švenčių istoriją. Ši paroda bus jau trečioji pastaraisiais metais LTSC paruošta kilnojama paroda, ji bus pristatyta šių metų birželio 30–liepos 3 d. Baltimorėje vyksiančioje XV tautinių šokių šventėje. Su šventės komitetu ir Lietuvių tautinių šokių institutu jau aptarėme parodos koncepciją, kreipiamės į praėjusių švenčių dalyvius, vadovus, fotografus – jeigu savo archyve turite įdomios medžiagos (kokybiškų nuotraukų, dokumentų, emblemų ir pan.), maloniai prašome ją pasidalinti su Lituanistikos Tyrimo ir studijų centru. Jeigu eksponatus norėsite pasilikti, mes pasidarysime kopijas, o originalus grąžinsime. Kviečiame ir finansiškai prisidėti prie parodos rengimo, iš anksto dėkojame. Daugiau informacijos tel. 773-434-4545 arba el. paštu info@lithuanianresearch.org

LTSC info

Čikagoje 1980 m. vykusios gausiausios dalyviais VI šokių šventės meno vadovė Nijolė Pūpienė (k.) su LTSC vicepirmininke Loreta Timukiene apžiūrėjo LTSC parodą „Atversim dainų švenčių skrynį“ ir sutarė bendradarbiauti ruošiant parodą apie šokių švenčių istoriją. Audronės Sidaugienės nuotr.

J. Žilevičiaus - J. Kreivėno lietuvių muzikologijos archyvo direktorė Genė Razumienė (k.) su Čikagos lietuvių liaudies šokių ansamblio „Lietuvos vyčiai“ vadove Lidija Ringiene apžiūri Lietuvių tautinių šokių instituto archyve esančią medžiagą apie šokių šventes. LTSC nuotr.

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame 2015 m. gruodžio mėn. Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$ 88,709** suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą. **Mūsų tauta – mūsų ateitis.** LF Vadovybė

- \$10** Akulič, Alina, IL (\$210); Barzdukas, Arvydas ir Daiva, VA (\$2,510); Eidukytė, Oreta, IL (\$230); Grina, Anthony K., IL (\$1,230); Kleinaitis, Juozas ir Aldona, TN(\$80); Mastella, Rita, NJ (\$20); Razma, Jr., Antanas, IL (\$4,620).
- \$15** Banevičienė, Danguolė, CT (\$665); Šalčiūnas, Jeronimas, LT (\$530).
- \$20** Kizlauskas, Kazimieras ir Liolė, MI (\$565); Marchertas, Algirdas ir Raminta, IL (\$935); Vertelkaitė, Agnė, IL (\$810).
- \$25** Aglinskas, Audrius ir Elena, HI (\$225); Alksninis, Algirdas, FL (\$75); Gierštikas, Nijolė, IL (\$130); Paškevičius, Henrikas ir Marija, IL (\$120); Krokytė-Stirbys, Jūratė, PA (\$150); Tallat-Kelpša, Aušra M., IL (\$675)..
- \$30** Kaunelis, Saulius ir Diane, MI (\$395); Railaitė, Neringa, CA (\$1,620); Taulien, Hans ir Irene, IL (\$130).
- \$40** Kolupailaitė, Eugenija, IL (\$2,215).
- \$42** Budrys, Antanas ir Jūratė, AZ (\$2,563.6).
- \$50** Aidis, Ramutė, MD (\$1,125); Balčiūnas, Danutė, IL (\$50); Banevičius, Linas ir Marytė, CT (\$50); Deikis, Gintaras, MI (\$205); Gayauskas, Rimas, CA (\$570); Ilginytė, Danguolė, IL (\$575); Jaselskis, Bronius, IL (\$150); Muliolis, Algirdas ir Amanda, OH (\$2,300); Naris, Gintra, IL (\$175); Neverauskas, Vita, MI (\$1,270); Petrulis-Preikštas, Birutė, FL (\$50); Remeikis, Paul M. Gedo ir Ginta V., MD (\$50); Špakevičius, Julius ir Renata, MA (\$250); Svera, Jonas ir Birutė, MI (\$1,425); Tomkutė, Milda, CA (\$1,055); Wolfer, Aida ir Rudy, IL (\$400).
- \$51** Šaulys, Dalia Rūta, IL (\$4,052)
- \$100** Bublys, Algimantas V., FL (\$1,295); Bučas, Andrius, IL (\$100); Černevičiūtė, Ieva, IL (\$300); Černius, Rimas F., IL (\$4,600); Čikotas, Janina, VA (\$100); Dabšys, Vitas ir Tadas, CA (\$420); Daugvilaitė-Čechanavičius, Rita, IL (\$1,805); Draugelis, Arūnas ir Irene, IL (\$4,580); Dulaitis, Aldona, FL (\$1,000); Dysas, Raymond, OH (\$100); Fischer, Kristina Jūratė, IL (\$200); Gečas-McCarthy, Irena, NY (\$1,350); Howes, Isabelle Laucka, MD (\$775); Jakubauskas, Romas ir Terese, MA (\$800); Jurgutis, Danguolė, MI (\$620); Kondratas, Ramūnas A., LT (\$1,100); Kozlowski, Carol, MA (\$310); Kučiauskas, Valdonė M. H. ir Hargadon, Edward, MD (\$100); Kudirka, Andrius A., IL (\$1,100); Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$10,800); Lituanistinė mokykla, „Lietuvėlė“, NJ (\$600); Mattis, Daina Joana, NY (\$200); Miliūtė, Rasa, NJ (\$200); Momkus, Valcovas ir Margarita, IL (\$5,310); Nakas, Viktoras ir Kristina, VA (\$300); Pavilionis, Žygimantas ir Lina, LT (\$200); Petrulis, Mindaugas, CA (\$150); Raguckas, Vincent V., MI (\$400); Raslavičius, Polius A., NH (\$1,800); Sakalytė-Hamm, Jurgita, PA (\$610); Sidrys, Linas ir Rima R., IL (\$970); Udrys, Narimantas V. ir Janina, MI (\$1,675); Underys, Algirdas, IL (\$800); Vaitkutė, Karilė, IL (\$100); Vedegys, Regimantas, IL (\$300); Vitkus, Aleksas ir Danguolė, IL (\$4,600); Žiedonis, Valdonė, OH (\$550).
- \$150** Damušytė, Gintė, LT (\$325); Vepštas, Vytautas ir Henrietta, IL (\$400).
- \$200** Balanda, Gediminas, MI (\$2,900); Daugėla, Mary, DC (\$750); Genitis, Elden, IL (\$1,150); Jatulis, Mindaugas, NY (\$2,900); Lapatinskas, Vytautas, WA (\$4,800); Vaškas, Albin, WA (\$200).
- \$250** Miller, Randolph, OR (\$1,000); Smith, Diana ir Timothy, CA (\$1,000).
- \$300** Brazdžionis, Algis, CT (\$2,000); Garrison, Dennis, CA (\$1,200); Meškauskas, Marija A, IL (\$800); Palčiauskas, Aurelia ir Vytautas, CA (\$1,100).
- \$500** Anonis, Vytautas ir Danutė, NY (\$21,000); Dedinas, Vilija ir Gair, Chris, IL (\$4,000); Kiršonis, Vilija ir Andrius, CA (\$500); Raišys, Vidmantas, WA (\$11,850); Ratkelis, Algis ir

- Danguolė, CA (\$2,300); Sinkus, Raminta, IL (\$3,250); Tallat-Kelpša Urbutis, Dalia, IL (\$2,425); Žlioba, Laima, IL (\$1,700).
- \$1,000** Januta, Donatas, CA (\$16,600); Miselis, Vytautas ir Danutė, PA (\$1,000); Plioplys, Audrius ir Sigita, IL (\$2,300); Ročkus, Gabrielė, IL (\$1,000) TESTAMENTINIS PALIKIMAS
- \$2,000** Adamkus, Prezidentas Valdas ir Alma, (\$10,000)
- \$2,500** Kriauciūnas, Marius ir Mary, IL (\$7,850).
- \$5,000** Vitkus, Gintautas ir Ramunė, CA (\$67,000).
- \$10,000** Dirginčius, Elena, FL (\$10,000) TESTAMENTINIS PALIKIMAS.
- \$15,000** Viskanta, Romas ir Birutė, IN (\$45,650)
- \$15,932** Jakas, Dalia, PA (\$26,358).
- \$20,944** Saulis, Algirdas ir Aušra, IL (\$20,944)

(Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF į asmeninę narystę)

Sveikiname naujus LF narius
Danutė Balčiūnas, IL; Andrius Bučas, IL; Raymond Dysas, OH; Kristina Jūratė Fischer, IL; Valdonė Kučiauskas ir Edward Hargadon, MD; Vytautas ir Danutė Miselis, PA; Mindaugas Petrulis, CA; Karilė Vaitkutė, IL; Albin Vaškas, WA.

Kalėdų proga **Danguolę Banevičienę** pasveikino Linas ir Marytė Banevičiai, CT.

Atminimo įnašais pagerbti ir Lietuvių Fonde įamžinti:
a. a. Bronius Čikotas (VA) (aukojo Janina Čikotas, VA).
a. a. Davetas Dulaitis (FL) (aukojo Aldona Dulaitis, FL).
a. a. Antanas Dundzila (FL) (aukojo Viktoras ir Kristina Nakai, VA; Paul Gedo ir Ginta Remeikiai, MD).
a. a. Steponas ir Janina Kolupailos (IL) (aukojo Eugenija Kolupailaitė, IL).
a. a. Henry ir Josephine Kozlowski (MA) (aukojo Carol Kozlowski, MA).
a. a. Tauras Preikštas (FL) (aukojo Birutė Petrulis-Preikštas, FL).
a. a. prel. Kazimieras Šaulys (IL) (aukojo Dalia Rūta Šaulys, IL).
a. a. Jonas Vedegys (IL) (aukojo Regimantas Vedegys, IL).

Įsteigtas naujas „Saulių šeimos fondas“ (steigėjai Algirdas ir Aušra Sauliai, IL).

Papildyti specialios paskirties fondai:
Vytauto ir Danutės Anonių stipendijų fondas (aukojo Vytautas ir Danutė Anoniai, NY);
Jurgio Daugvilos atminimo fondas (aukojo Rita Daugvilaitė-Čechanavičius, IL);
Rimvydo Jako fondas (aukojo Dalia Jakas, PA);
Ramutės Plioplys fondas (aukojo Audrius V. ir Sigita Pliopliai, IL);
Zenono Rekašiaus fondas (aukojo Henrikas ir Marija, Paškevičiai, IL);
Gintauto ir Ramutės Vitkų fondas (aukojo Gintautas ir Ramunė Vitkai, CA).

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas LF įnašais - gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.
- Atminimo įnašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui.

Mokėti galima kreditine kortele

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION
Fed. ID# 36-6118312
14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA
Tel. 630-257-1616 – admin@lithfund.org – www.lithuanianfoundation.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Š. m. sausio 18 dieną mirė Vida Reikaitytė-Jurkus**, gyvenusi Forest Hills, New York. Dideliam liūdesy liko jos dukra Daina Jurkus ir kiti giminės.

■ **Maloniai kviečiame paminėti Vasario 16** ir Kovo 11 – Lietuvos Nepriklausomybės dienas. Vasario 20 d., šeštadienį, 6 val. v. Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje (Church of the Annunciation of the Blessed Virgin Mary), 259 N 5th Street, Brooklyn, NY 11211, muzikinę programą atliks smuikininkė Barbora Valiukevičiūtė ir pianistas Miles Massicotte, lietuviškos poezijos miniatūras skaitys New Yorko Mėgėjų teatro aktoriai, vadovaujami Vidos Bladykaitės. Minutimis apie šias istoriškai svarbias datas pasidalins LR generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius. Po minėjimo ir koncerto – vaisės. Rengia New Yorko Lietuvių Ben-

druomenės valdyba ir Tautos fondas.

■ **Dokumentinis filmas „Baltijos universiteto istorija“** (apie Baltijos universitetą, 1946–1949 metais veikusį Hamburge) bus rodomas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje vasario 20 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Dalyvaus režisierė Helga Merits.

■ **Kviečiame į Gavėnios rekolekcijas „Gailastingumas – įžengti į kito chaosą“**. Rekolekcijos vyks vasario 20 d., šeštadienį, 9 val. r. Ateitininkų namuose, jas ves s. Ligita Rylškytė, SJE – Eucharistinio Jėzaus sesuo, medicinos mokslų daktarė, šiuo metu studijuojanti sisteminės teologijos doktorantūros programoje Bostone. Ruošia Ateitininkų namų valdyba ir Čikagos Akademinis skautų sąjūdis.

Paskubėkite – tik kelios dienos liko įsigyti sveikatos draudimą – terminas baigiasi sausio 31 dieną. Neturintiems draudimo kartu su pajamų mokesčiais už 2015 metus teks mokėti baudą, kurios dydis – 695 dol. arba 2,5 proc. nuo pajamų.

Išimtis taikoma tiems, kurie pakeitė darbovietę ir neteko turėto sveikatos draudimo arba persikėlė gyventi į kitą valstiją ir kitais įstatymo numatytais atvejais, kurie apibūdinami kaip ypatingi gyvenimo pokyčiai.

Daugiau informacijos svetainėje www.HealthCare.gov.
Čia taip pat galite nusipirkti jums tinkamą draudimą.
Norintys pasitarti lietuviškai gali skambinti
Elenai Ablingytei tel. 630-259-1389.

Nacionalinis diktantas – vasario 27 dieną

VšĮ Pilietinės minties instituto organizuojamas Nacionalinis diktantas vyks vasario 27 dieną. 11 valandą jis bus transliuojamas per LRT radiją.

„Nacionalinis diktantas nėra egzaminas. Labai tikimės, kad pirmiausia tai galimybė pagalvoti apie svarbiausias lietuviškas vertybes, proga kartu susiburti draugams, kolegoms, kaimynams, bendruomenei – ir esantiems čia Lietuvoje, ir išsibarsčiusiems po visą pasaulį“, – sako Nacionalinio diktanto organizatorė Vytautė Šmaižytė.

Nacionalinio diktanto ilgamečio partnerio Lietuvos pašto generalinė direktorė Lina Minderienė taip pat ragina verslo bendruomenės atstovus dalyvauti Nacionaliniame diktante ir taip prisidėti prie gimtosios kalbos puoselėjimo.

Diktantą bus galima rašyti visose Lietuvos savivaldybėse, mokyklose, Vilniaus knygų mugėje, bibliotekose. Užsienyje gyveną lietuvių kalbos mylėtojai galės diktantą rašyti Lietuvos ambasadose. Jau tapo tradicija, kad kai kurios lietuvių bendruomenės diktantą rašo savarankiškai.

Dėl raštingiausiojo vardo bus varžomasi keliuose kategorijose – raštingiausio moksleivio, suaugusiojo ir užsienio lietuvio. Rašyti diktantą taip pat kviečiami ir įmonių bei organizacijų atstovai.

Užsienio lietuvių bendruomenės turės galimybę konkurso dieną gauti radijo transliacijos įrašą ir diktantą rašyti jiems patogiu laiku.

Tradiciškai diktantą bus galima rašyti namuose ir išsiųsti organizatoriams paštu iki vasario 29 dienos imtinai. Projekto organizatoriai paštu gautus diktantus įsipareigoja patikrinti, ištaisyti ir išsiųsti autoriams. Rašiusieji savarankiškai negalės konkuruoti dėl raštingiausiojo titulo. Kaip ir anksčiau, konkurse negalės dalyvauti lituanistai.

Praejusiais metais Nacionalinį diktantą rašė per 7 000 žmonių.

ELTA

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomščiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Susitikimai su rašytoja Rūta Šepetys Čikagoje

Vasario 6 d., šeštadienį, vyks susitikimai su pagarsėjusio romano „Tarp pilkų debesų“ autore Rūta Šepetys, kuri pristatys savo naują knygą „Jūros druska“ („Salt to the Sea“). Romano veiksmas vyksta 1945 m. žiemą ir atskleidžia laivo „Wilhelm Gustloff“ tragediją. Šiuo laivu plaukė ir sovietų povandeniniam laivui paleidus torpedas buvo nužudyti daugiau žmonių nei „Titaniko“ ir „Lusitania“ tragedijas kartu sudėjus, tačiau kažkodėl ši istorija buvo pamiršta. Romane pasakojama apie keturių jaunų žmonių kelionę. Šie jaunuoliai buvo priversti palikti viską, kas jiems buvo brangu, ir bėgti. Norėdama, kad romane atspindėtų įvairiuose kraštuose gyvenusių žmonių patirtis, pagrindiniais kūrinio veikėjais rašytoja pasirinko Lietuvos, Lenkijos, Rytų Prūsijos gyventojus ir vokiečių jūreivį.

KVIEČIAME Į NEMOKAMUS KNYGOS PRISTATYMUS:

9 val. r. – Čikagos lituanistinėje mokykloje, Jaunimo centre (5620 S Claremont Ave, Chicago, IL 60636)
12:30 val. p. p. – Maironio lituanistinėje mokykloje, Pasaulio lietuvių centre (14911 E 127th St, Lemont, IL 60439)
2 val. p. p. popiet Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre (14911 E 127th St, Lemont, IL 60439)

Renginio metu bus galima įsigyti naują R. Šepetys romaną „Salt to the Sea“ ir gauti rašytojos parašą. Susitikimus rengia Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, JAV Lietuvių Bendruomenė, Lietuvių dailės muziejus ir Čikagos bei Maironio lituanistinės mokyklos.

LR gen. konsulato Čikagoje informacija

Margučiai iš muziejaus kolekcijos

Kovo 5 dieną, šeštadienį, 10 val. ryto kviečiame atvykti į Balzeko lietuvių kultūros muziejų, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL.

Dailininkės **Rasa Ibianskienė** ir **Asta Zimkus** padės sukurti meniškus margučius, kurie papuoš šv. Velykų stalą ir bus puiki dovana svečiams ir artimiesiems. Atsineškite dažytų, kietai virtų kiaušinių.

Pamokos kaina **15 dol.**; muziejaus nariams **10 dol.**; vaikams iki 12 metų – **5 dol.**

Į pamokos kainą įeina: skutinėjimo peiliukai ir nuorodos nemokamas muziejaus ir a. a. Ramutės Plioplytės unikalios margučių parodos lankymas. Bus vaisės.

Užsiregistruoti ir pasiteirauti galite tel. 773-582-6500

Atsidėkodami už kalėdinius atvirukus ir kalendorių „Draugo“ leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo: 100 dol. Antanas Razma, Burr Ridge, IL; Dalia Dzikas, West Hartford, CT; Nemira Šumskis, Chicago, IL; Joan A. Stoškus, Palos Park, IL.

Už kalendorius auکوjo: 100 dol. Jolanta Peckus, Northfield, IL. **50 dol.** Ona Ramienė, Lemont, IL; Dalilė Polikaitienė, Westlake Village, CA; Irena Eivienė, Manchester, NH; Stasys K. Rudys, Portland, OR; Dalia A. Woss, Missouri City, TX; Nijolė Bražėnas-Paronetto, Sparkill, NY; Kęstutis Ječius, Villa Park, IL; Giedrė T. Čepaitis, Chicago, IL; Alberta Astras, Hollister, CA.

Už kalėdinius atvirukus auکوjo: 50 dol. Benedict V. Mačiuika, Storrs Mansfield, CT; Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, Kaneohe, HI; Faustina Varaneckienė, Riverside, IL; Donatas Januta, Oakland, CA.

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų paramą.